

**PIKNIK MILITARNY - SZLACHETNA PACZKA
Z OBRAD RADY MIEJSKIEJ - STANISŁAWA MERECKA**

ŚWIERSZCZ RÓŻAN

Nowa inwestycja dla najmłodszych

9 września 2025 r. w Róźnie odbyła się uroczystość oficjalnego otwarcia nowego Przedszkola Samorządowego. Wydarzenie rozpoczęło się od przecięcia wstęgi, zwiedzania obiektu oraz wystąpień zaproszonych gości.

Burmistrz Piotr Świderski podkreślił znaczenie inwestycji i przypomniał długą drogę, jaką gmina musiała przejść, aby ją zrealizować. W imieniu marszałka Adama Struzika głos zabral Radosław Parzych, dyrektor delegatury UMWM w Ostrołęce. Wśród obecnych znaleźli się przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, którzy zgodnie podkreślali, że nowa placówka to ważny krok w rozwoju lokalnej edukacji i wsparciu społeczności. Dyrektor przedszkola, Teresa Mrozek, nie kryła wzruszenia podczas przemówienia.

Nowy obiekt powstał w nowoczesnej, modułowej formule, która łączy komfort z energooszczędnością. Przedszkole jest przeznaczone dla 175 dzieci i obejmuje siedem oddziałów. Do dyspozycji najmłodszych są przestronne sale dydaktyczne, sala korekcyjna, winda oraz ogród z nowoczesnym placem zabaw, dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Placówka została wyposażona w pompy ciepła i panele fotowoltaiczne co nie tylko obniży koszty utrzymania, ale także wpisuje się w proekologiczne standardy.

To inwestycja, która znacząco poprawi warunki edukacyjne najmłodszych mieszkańców gminy. Nowoczesna infrastruktura, połączona z bezpiecznym i przyjaznym otoczeniem, stwarza dzieciom idealne warunki do nauki, zabawy i rozwoju.

Dotychczasowy budynek przedszkola zyska nowe przeznaczenie, zostanie przekształcony w Środowiskowy Dom Samopomocy.

M.Cachel

ILUZJON

Różan 9.09.2025 r. - otwarcie nowego przedszkola. Od prawej: Radosław Parzych - Dyrektor Delegatury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Ostrołęce, Elżbieta Milewska - II Mazowiecki Wicekurator Oświaty, Piotr Świderski - Burmistrz Gminy Różan, Tomasz Balcerowski - Prezes Zarządu Ekoinbud, Magdalena Kielewicz-Kaczyńska - Kierownik Delegatury Urzędu Województwa Mazowieckiego w Ostrołęce, Zbigniew Janyszko - Przewodniczący Rady Miejskiej w Róźnie, Teresa Mrozek - Dyrektor Przedszkola Samorządowego w Róźnie.

28 listopada 2025 r. pierwsi beneficjenci gminnego becikowego odebrali symboliczną wypawkę. W urzędzie odbyło się oficjalne wręczenie, którego dokonał burmistrz. Różańskie becikowe obejmuje jednorazowe świadczenie w wysokości 2000 zł oraz wypawkę o wartości do 300 zł. Świadczenie przyznawane jest niezależnie od dochodu rodziców. Spotkanie było okazją do przekazania gratulacji świeżo upieczonym rodzicom. Program gminnego becikowego stanowi element szerszego wsparcia dla rodzin, obejmującego m.in. opiekę w nowym żłobku, przedszkolu, szkole oraz ofertę zajęć i wyjazdów wakacyjnych dla najmłodszych mieszkańców.

Info i foto: PP Świderski

Wojewódzki Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej
w Warszawie

Zakup przenośnych agregatów prądotwórczych dla Gminy Różan

dofinansowano przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Warszawie, w formie dotacji,
w kwocie 20 000,00 zł w 2025 roku

wfosigw.pl

Wojewódzki Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej
w Warszawie

Zakup agregatu prądotwórczego dla Gminy Różan

dofinansowano przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Warszawie, w formie dotacji, w 2025 roku,
w kwocie - 47 516,00 zł

wfosigw.pl

Widok na most. Różan 1939 r. Fot. Stanisława Merecka.

rozan.esesja.pl

Z OBRAD RADY MIEJSKIEJ

XIX Sesja - 29.09.2025 r.

Burmistrz przedstawił sprawozdanie z działań podejmowanych między sesjami. Poinformował, że w tym roku nie udało się wyremontować budynku dawnego przedszkola i utworzyć Środowiskowego Domu Samopomocy. Powodem było opóźnienie wynikające z konieczności powtórzenia procedury przetargowej, spowodowanej błędem wykonawcy. W związku z tym gmina w porozumieniu z wojewodą rozwiązała umowę. Jednocześnie podkreślono, że w grudniu gmina ponownie złoży wniosek - już uzupełniony i dostosowany do wymogów formalnych.

Kolejnym punktem sesji było omówienie przygotowań placówek do rozpoczęcia roku szkolnego 2025/2026. Zarówno szkoła podstawowa, jak i samorządowe przedszkole są w pełni gotowe do przyjęcia dzieci. Dyrekcja

zapewniła, że uczniowie i przedszkolaki rozpoczęły naukę w bezpiecznych, dobrze wyposażonych obiektach.

Radni zapoznali się również ze sprawozdaniem dotyczącym wakacyjnego wypoczynku dzieci, młodzieży i seniorów. Gmina od wielu lat organizuje kolonie letnie, dbając o to, by mieszkańcy w każdym wieku mogli aktywnie i atrakcyjnie spędzić lato. Tego roku w koloniach w Zakopanem uczestniczyło 101 uczniów ze szkoły podstawowej. Zorganizowano także turnus dla 30 osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów, a dla seniorów przygotowano wyjazd do Stegny, w którym wzięło udział aż 130 mieszkańców 65+.

Z głównych punktów sesji było podjęcie uchwał finansowych. Radni przyjęli zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Różan na lata 2025-2030 oraz w budżecie na rok 2025. Zatwierdzono również nowe stawki podatku od nieruchomości, które wejdą w życie od stycznia 2026 r. Średni wzrost wyniesie ok. 4%. Ponadto rada miejska zdecydowała o przystąpieniu do Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej.

Jedną z najważniejszych uchwał sesji była decyzja o wprowadzeniu gminnego becikowego - tzw. Piotrusiowego. Od 2025 r. każda rodzina, w której urodzi się dziecko, otrzyma jednorazową zapomogę w wysokości 2000 zł oraz wyprawkę o wartości do 300 zł. Świadczenie będzie przysługiwać rodzicom, opiekunom prawnym i faktycznym, którzy mieszkają na terenie gminy co najmniej rok i rozliczają podatki w Makowie Maz. Wyprawka obejmie podstawowe rzeczy, body, półspiochy, cocyk, przytulankę i pieluszki. Co ważne - pomoc będzie przyznawana niezależnie od dochodu. Całość sfinansowana zostanie ze środków własnych gminy, a roczny koszt programu szacowany jest na około 62 tys. zł. Pomysłodawcą uchwały był radny Dariusz Banaszek.

Radni rozpatrzyli także skargę, w której skarżący wskazał na szereg zarzutów wobec osób pełniących funkcje publiczne poruszając między innymi kwestie związane z konfliktem interesów, rzekomymi nieprawidłowościami w złożonych oświadczeniach majątkowych oraz z działaniami podejmowanymi w strukturach spółdzielni mieszkaniowej uznając, że Rada Miejska nie jest organem właściwym do jej rozpatrzenia.

Zajęto się również petycją mieszkańców Mroczk-Rębiszewo, w której wnioskowa-

no o wykonanie nawierzchni asfaltowej na wskazanym odcinku drogi, uzasadniając to m.in. uciążliwościami związanymi z unoszącym się kurzem, który osadza się na budynkach mieszkalnych, wyposażeniu posesji oraz stanowi potencjalne zagrożenie dla zdrowia mieszkańców. Po analizie uznano ją za zasadną i rekomendowano uwzględnienie wniosku mieszkańców w przyszłych planach finansowych gminy.

Na zakończenie obrad rada, burmistrz i zastępca przekazali dyrektor Teresie Mrozek upominki i słodycze dla dzieci z okazji rozpoczęcia działalności nowo wybudowanego przedszkola.

XX Sesja - 31.10.2025 r.

Spotkanie rozpoczęło się od sprawozdania z pracy burmistrza, a następnie przedstawiono informacje dotyczące oświadczeń majątkowych burmistrza i radnych. Przewodniczący rady Zbigniew Janyszko poinformował, że wszyscy radni wywiązali się z tego obowiązku w ustawowym terminie. W pięciu przypadkach Urząd Skarbowy w Makowie Maz. wniósł uwagi, do których należało złożyć stosowne wyjaśnienia. Radni zapoznali się również z informacją dotyczącą oświadczeń majątkowych składanych przez osoby zobowiązane do ich przedłożenia za rok 2024, a więc skarbnik, sekretarz, kierownicy jednostek organizacyjnych oraz pracownicy wydający decyzje administracyjne, którzy złożyli oświadczenia w ustawowym terminie do 30 kwietnia 2025 r. Nie stwierdzono nieprawidłowości w treści oświadczeń, a ich dane były zgodne z informacjami zawartymi w załączonych zeznaniach podatkowych (PIT). Egzemplarze oświadczeń wraz z kopiami PIT zostały przekazane do właściwego Urzędu Skarbowego, który zgłosił jedną uwagę, do której zainteresowana osoba złożyła wyjaśnienia. Oświadczenia majątkowe zostały opublikowane w BIP urzędu gminy.

W dalszej części sesji omówiono kwestie związane z bezpieczeństwem. Radni zapoznali się z informacją o podmiotach wyznaczonych do przyjęcia nielektur i skazanych do wykonywania prac społecznych w roku 2026. Następnie przedstawiono informację o stanie realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2024/2025 w kontekście planowanych inwestycji w infrastrukturę edukacyjną.

Jednym z ważniejszych punktów obrad było przyjęcie kilku uchwał finansowych, w tym dotyczących zmian w budżecie gminy na rok 2025 oraz Wieloletniej Prognozy Finansowej do 2030 r. Rada uchwaliła także dopłaty do cen wody i odprowadzania ścieków. Zdecydowała o pokryciu części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych oraz obniżyła średnią cenę skupu żyta z kwoty 66,42 zł za 1 dt do kwoty 38,00 zł za 1 dt. - co wpłynie na wysokość podatku rolnego w 2026 r.

Radni zatwierdzili również program współpracy gminy Różan z organizacjami pozarządowymi na rok 2026 wspierając lokalne inicjatywy społeczne i kulturalne. Ustalono także wynagrodzenie miesięczne burmistrza, na które

cd. na str.8

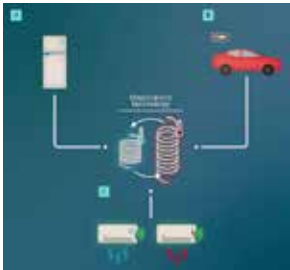
Wysokość stawek podatku od nieruchomości

- od gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej od 1m² powierzchni - 0,90 zł (0,87 zł)
- od gruntów pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych - od 1 ha powierzchni 5,62 zł (5,40 zł)
- od gruntów pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizację pożytku publicznego - od 1 m² powierzchni 0,34 zł (0,32 zł)
- od gruntów niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji (...) - od 1 m² powierzchni 3,09 zł (2,97 zł)
- od budynków mieszkalnych - od 1m² powierzchni użytkowej 0,70 zł (0,68 zł)
- od budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej - od 1m² powierzchni użytkowej 24,00 zł (23 zł)
- od budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym - od 1m² powierzchni użytkowej 13,21 zł (12,70 zł)
- od budynków związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń - od 1m² powierzchni użytkowej 6,45 zł (6,20 zł)
- od budynków zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizację pożytku publicznego, garaży, szop, budynków gospodarczych - od 1m² powierzchni użytkowej 6,76 zł (6,50 zł)
- od budynków innych 11,40 zł (11 zł)
- od budowli - 2% ich wartości

Ameca

Robot stworzony przez Engineered Arts został nazwany najbardziej zaawansowanym humanoidalnym robotem na świecie. Ameca nie potrafi sprintować, robić salta w tył ani miąć cegieł rękami, jak niektóre roboty. Robi coś dziwniejszego. Ameca ma emocje... W pewnym sensie. Robot został zbudowany tak, by wyrażać uczucia na twarzy i przez ciało. Może się uśmiechać, śmiać, a nawet wyrażać emocje całego ciała. Innymi słowy, Ameca to robot, który w swoich ruchach wydaje się najbardziej ludzki. Nie zabije cię ani nie zastąpi w biurze, ale może być najbardziej uroczym gościem przy stole.

Chłodzenie i ogrzewanie metalami, które się rozciągają

Technologia elastokaloryczna to nowy sposób ogrzewania i chłodzenia przestrzeni poprzez wykorzystanie rozciągliwych metali, zwanych stopami pamięciowo-kształtowymi. Gdy stopy tych metali są ściskane lub

rozciągane, nagrzewają się lub ochładzają. Proces ten nazywany jest efektem elastokalorycznym i jest bardziej energooszczędny niż tradycyjne systemy chłodzenia czy ogrzewania budynków. Dzięki dalszym badaniom technologia ta może kiedyś pomóc w redukcji emisji gazów cieplarnianych, obniżeniu kosztów energii.

Długoletnie zainteresowanie USA Grenlandią

Grenlandia jest ogromna – to największa wyspa świata i posiada znaczne, niewykorzystane bogactwa mineralne. Teraz prezydent USA

Donald Trump ponownie wykazał zainteresowanie przejściem kontroli nad tym terytorium. Ale to nie pierwszy raz, gdy USA próbowały przejąć wyspę, autonomiczne terytorium zależne od Danii.

- 1867: Ówczesny sekretarz stanu USA William Seward zasugerował aneksję Grenlandii wraz z Islandią.
- 1910: Ówczesny ambasador USA w Danii, Maurice Francis Egan, złożył rządowi duńskiemu propozycję: wymianę Grenlandii na Antyle Holenderskie i filipińską wyspę Mindanao.
- 1946: Ówczesny sekretarz stanu USA James Byrnes przedstawił pierwszą ofertę zakupu wyspy za 100 mln dolarów w sztabkach złota – wartych dziś około 1,5 mld dolarów.
- 2019: Trump po raz pierwszy wykazał zainteresowanie zakupem Grenlandii – co zostało szybko odrzucone przez duńską premier Mette Frederiksen, która określiła tę sugestię jako absurdalną.

Liczba państw na ziemi różni się w zależności od źródła – podobnie jak liczba kontynentów. Wielu wskazuje na listę oficjalnie uznanych państw przez ONZ jako ostateczną, ale nie jest to pozbawione kontrowersji.

ONZ, na przykład, nie uznaje terytoriów Watykanu (najmniejszego kraju na świecie) ani Palestyny za pełnoprawne państwa, zamiast tego umieszczając je jako państwa obserwatorskie (nie mogą głosować nad rezolucjami). Tajwan nie jest uznawany przez tę organizację, podobnie jak Kosowo czy Hongkong. W zależności od jakich danych się odwołać, całkowita liczba krajów na Ziemi waha się od 193 do 237. Wynika to z faktu, że na świecie istnieje wiele spornych stref i państw, które posiadają pełną lub częściową suwerenność. Według ONZ jest 195 państw, a według amerykańskiej agencji wywiadowczej CIA 237.

2025 - Tym żyła Polska

20 stycznia Donald Trump został zaprzysiężony na 47. prezydenta USA. Wyrzucono Grzegorza Brauna z obrad w Parlamencie Europejskim. Groźby wobec Jerzego Owsiaka i zatrzymanie w tej sprawie 66-latk. Waszyngton 28 lutego burzliwe spotkanie Wołodomyra Zełeńskiego z Donaldem Trumpem. Według nieoficjalnych informacji jednym z powodów miał być strój oraz podejście do rozmów prezydenta Ukrainy. Doszło do pierwszych masowych deportacji migrantów ze Stanów Zjednoczonych, co było jedną z pierwszych decyzji nowego prezydenta.

Spore poruszenie w Polsce wywołała śmierć Barbary Skrzypek, współpracownicy Jarosława Kaczyńskiego, do której doszło trzy dni po przesłuchaniu w prokuraturze w sprawie tzw. dwóch wień. We Francji liderka skrajnej prawicy Marine Le Pen została skazana za sprzeniewierzenie funduszy publicznych. Zginęło w wyniku wypadku czterech amerykańskich żołnierzy na granicy Litwy z Białorusią.

Śmierć papieża Franciszka. Duchowny zmarł 21 kwietnia w wieku 88 lat. Atak nożownika na lekarza z Krakowa - medyk z Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Krakowie zmarł w wyniku obrażeń zadanych przez byłego pacjenta. W Hiszpanii, Portugalii oraz południowej Francji doszło do potężnego blackoutu, który sparaliżował codzienne życie mieszkańców. Doniesienia o redukcji wojsk amerykańskich w Europie. Pierwsza tura wyborów prezydenckich. Z 13 kandydatów dwóch przeszło do drugiej tury. Byli to Rafał Trzaskowski z poparciem 31,36 proc. wyborców (6 147 797 głosów) i Karol Nawrocki - 29,54 proc. (5 790 804 głosy). Wybrano nowego papieża. Został nim Amerykanin Robert Prevost. 22-letni student trzeciego roku prawa zamordował pracownicę administracji Uniwersytetu Warszawskiego. W Mławie 17-latek miał zamordować 16-letnią Maję. 1 czerwca odbyła druga tura wyborów prezydenckich. Został nim Karol Nawrocki. Kandydat wspierany przez PiS uzyskał 50,89 proc. głosów, z kolei przedstawiciel KO Rafał Trzaskowski - 49,11 proc. Atak Stanów Zjednoczonych i Izraela na Iran (obiekty związane z programem nuklearnym). W Indiach rozbił się samolot pasażerski linii Air India, w wyniku czego zginęło 279 osoby.

Nocne spotkanie ówczesnego marszałka Sejmu Szymona Hołowni z przedstawicielem PiS Adamem Bielanem w prywatnym mieszkaniu. Mieli tam też uczestniczyć prezes PiS i wicemarszałek Senatu Michał Kamiński. Śmierć Joanny Kołaczkowskiej członkini kabaretu Hrobi. W pierwszym miesiącu rządów prezydent Nawrocki zażądał pierwszej ustawy - tzw. ustawę wiatrakową. Prokuratura wydała komunikat dotyczący nieprawidłowości w wydatkowaniu środków z Krajowego Planu Odbudowy. W Radomiu rozbił się samolot F-16. Zmarł Stanisław Soyka. Artysta miał 66 lat. 10 września rosyjskie drony w polskiej przestrzeni powietrznej. Szczątki maszyn zostały znalezione w kilku polskich miejscowościach. Działka o wielkości 160 hektarów pod CPK została sprzedana podczas rządów PiS w 2023 r. wiceprezosi firmy Dawtona. Zapłacono za nią ponad 22 miliony złotych. Śmierć 46-latk w wyniku pogryzienia przez trzy psy, gdy zbierał w lesie grzyby. Napad na Luwr, w wyniku którego skradziono wiele cennych przedmiotów. Kolejna awantura w hotelu poselskim, podczas której interweniowała Straż Marszałkowska. Zatrzymanie przez ochronę sklepu Ikea posła Konfederacji Konrada Berkowicza. Na trasie kolejowej Warszawa - Lublin doszło do aktów sabotażu. Sprawcami działań mieli być dwaj współpracujący z Rosją obywateli Ukrainy. Zbigniew Ziobro w Budapeszcie - polityk zniknął z kraju po wymierzonych w niego działaniach prokuratury dotyczących nieprawidłowości w Funduszu Sprawiedliwości i wniosku o aresztowanie. Portal Anxios ujawnił treści 28-punktowego planu pokojowego dla Ukrainy, który mieli stworzyć Rosjanie we współpracy z Amerykanami. Filozofia America First Donalda Trumpa, która stawia na nieingerencję w sprawy zagraniczne, kwestionuje wieloletnie strategiczne sojusze i priorytetowo traktuje interesy Waszyngtonu. Odbyło się tajne posiedzenie Sejmu. Karol Nawrocki zablokował ponad 130 nominacji dla funkcjonariuszy ABW i SKW. Do Warszawy na zaproszenie prezydenta przybył Wołodomyr Zełeński prezydent Ukrainy - walczącej od 4 lat z rosyjską inwazją.

- Przykre, że takie potężne państwo ponownie wybiera starca na głowę państwa. Jeden ledwo odchodzi, drugi neptyk na jego miejsce. Masakra. **(Voovoo)**
- Mniej rożdzica ego, a więcej rozumu i pokory nam wszystkim życzyć. **(Tia)**
- Marzy Ci się widać powrót stosów. Poprzedni rząd wyciął już prawie wszystkie lasy, tylko uprzejmie przypominam. A poza tym, religia miłości bliźniego przez Ciebie przemawia? **(Xyz)**
- Zapytałem tylko. KTO SIĘ ZGODZIŁ NA ZIELONY ŁĄD???? Nie przypadkiem rząd Morawieckiego ????? **(Anonim)**
- Kwaśniewski pomimo swych ewidentnych wpadek pokazał jakim powinien być prezydent. Kaczyński pokazał jakim być nie powinien, Wałęsa pokazał, że prezydentem może zostać każdy, ale jednak nie każdy powinien! **(Maro)**
- Aktor Reagan został prezydentem. Prezydent Trump został aktorem. **(Piektlo SA..)**
- Strategia legła niczym moskowiak po 3 dniach. Kiedy nawet na Kremlu zrozumiano, że Ukraińcy ich nie chcą. Od tych 3 dni minęło już blisko 37 miesięcy. Strategia legła niczym moskowiak kiedy okazało się, że naród którego według ich nie ma, powiedział sprawdzam. Dziś strategia wygląda tak, że nikt ich nie chce. Nikt ich nie potrzebuje. Podobnie jak ich węglowodórów. Co to oznacza dla państwa, które egzystuje dzięki węglowodorom. Nawet oni wiedzą... **(buczaço)**
- PiS oczywiście przetrwa bez Kaczyńskiego, bo to jest sposób myślenia części społeczeństwa. Niestety tej, która przeważnie więcej wyciąga ze wspólnej kasy niż dokłada... **(Cóż tam...)**
- Mieliśmy dwa i pół wieku demokracji. Często trudnej, czasem chaotycznej, ale zawsze niezbędnej. I walczyliśmy w dwóch wojnach światowych, aby ją zachować. Teraz mamy potencjalnego króla, który chce ją odebrać. Króla Donalda I. **(Robert De Niro)**
- Ponad 100 lat od odzyskania niepodległości, a zaborowe różnice widoczne do dzisiaj - linia Wisły dzieli. **(jary)**
- Opowiadacz głupot (stand up) to według was artysta? **(anonimZ)**
- Do przyzwyczajenia. W okresie międzywojnia to była norma członkini czy gościni, czy też magistra. Komunizm wyeliminował feminatywy i zubożył język. Jako studentka pielęgniarstwa, czy przedszkolanka ci pasuje co? Jak powiesz na Pana w przedszkolu? Pan przedszkolanka? Czy przedszkolankę? Co? Tu nie miałbyś oporów na wersję męską, to czemu masz problem z żeńską formą. Kobieta już dawno wyszła z roli podporządkowanej, np. doktorowej czy profesorskiej (czyli żony doktora, profesora) same są doktorkami i profesorkami. **(anonim)**
- Mężczyzna jest niekompletny dopóki się nie ożeni wtedy jest skończony. **(ky)**
- Nie ma lepszej reklamy dla amerykańskiej broni niż palenie rosyjskich czołgów, samolotów i budynków. **(bonzo)**

Gmina Różan w 2024 r.

Na podstawie Raportu o stanie Gminy za 2024 r. (rozan.bipgminy.pl)

Gmina zajmuje powierzchnię 8435,68 ha i tworzy ją miasto Różan i osiemnaście jednostek pomocniczych (sołectw): Chelsty, Chrzczonki, Dąbrówka, Dzbądz, Dyszobaba, Kaszewiec, Miłony, Mroczy-Rębiszewo, Paulinowo, Podborze, Prycanowo, Szygi, Załęże-Eliasze, Załęże-Gartki, Załęże-Sędzięta, Załęże Wielkie, Załuzie, Zawady-Ponikiew. Miasto przecina skrzyżowanie dróg krajowych 60 i 61.

Jednostkami budżetowymi gminy są: Szkoła Podstawowa im. I Dywizji Tadeusza Kościuszki, Przedszkole Samorządowe, Ośrodek Pomocy Społecznej. Posiadającymi osobowość prawną są Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury im. Marszałka Józefa Piłsudskiego i Gminna Biblioteka Publiczna. Spółką jest Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

Na dzień 31.12.2024 r. gminę zamieszkiwało 4266 osoby - 2216 kobiet i 2050 mężczyzn. W 2024 r. na terenie gminy odnotowano 29 urodzeń (w 2023 r. - 28) i 49 zgonów (w 2023 r. - 55). W 2024 r. gmina wybudowała przedszkole dla 175 dzieci, a w 2025 r. rozpoczęła budowę żłobka.

W dniu 31.12.2024 r. w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy pozostawało 283 mieszkańców gminy.

Budżet gminy w 2024 r. po dokonanych zmianach wyniósł 49.777.865,40 zł i wzrósł rok do roku o ponad 8 mln zł, z czego 10,5 mln zł stanowiła rekompensata z tytułu lokalizacji KSOP. Warto zauważyć, iż aktualnie opłata z tego tytułu stanowi już tylko około 20% budżetu gminy, gdzie dla porównania w 2015 r. wynosiła blisko 40%.

Budżet gminy za 2024 r. zamknął się deficytem w kwocie 7.356.552,33 zł. Dług na koniec 2024 r. wyniósł 5.000.000 zł.

Na terenie gminy funkcjonuje fundusz sołecki, który wykorzystywany jest m.in. na: remonty dróg żwirowych, zakupy sprzętu i wyposażenia do istniejących remiz OSP i świetlic wiejskich, opracowania dokumentacji technicznej na budowę infrastruktury technicznej i budowę tejże. Fundusz sołecki integruje mieszkańców wsi angażując do podejmowania wspólnych decyzji.

W roku 2024 gmina przejęła z mocy prawa w wyniku podziałów nieruchomości grunty o łącznej powierzchni 4059 m² pod drogi gminne. Przebudowane zostały drogi gminne w miejscowościach: Dzbądz - Mroczy Kawki - 1110,70 mb; ul. Polna w Różanie - 296,7 mb.

Instytucjami realizującymi zadania z zakresu pomocy społecznej oraz wspierającymi podmioty pomocy społecznej w realizacji ich zadań w gminie są: Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy, Świetlica Opiekunczo-Wychowawcza (w strukturze OPS), Senior+ (w strukturze OPS), Postęrunek Policji (Komenda Powiatowa Policji w Makowie Mazowieckim), placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, organizacje pozarządowe.

W 2024 r. przyznano i wypłacono świadczenia pieniężne dla 102 osób (292.082,60 zł), a pracą socjalną objęto 305 osób.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacono 22 osobom (18.182,53 zł) i posiłek dla 196 osób (152.334,40 zł). Objęto 30 osób standardowymi środowiskowymi usługami opiekuńczymi w miejscu ich zamieszkania. Dopłacono 8 osobom 353.082,65 zł, które przebywały w domach pomocy społecznej.

Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacał również: zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych, jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowe), zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, zaliczki alimentacyjne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego, składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe, składki na ubezpieczenia zdrowotne, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie rodzicielskie, dodatki mieszkaniowe, dodatki osłonowe, elektryczne, dodatki węglowe i dla gospodarstw domowych, świadczenia dla obywateli Ukrainy, świadczenia na zakwaterowanie i wyżywienie obywateli Ukrainy.

Mieszkańcy gminy korzystali z poradnictwa psychologicznego, poradnictwa rodzinnego, poradnictwa prawnego.

Każdego roku rada miejska uchwała Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który jest finansowany ze środków własnych gminy - pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Poprzez imprezy promujące zdrowy styl życia, jak różnego rodzaju programy, spektakle, konkursy, zawody, gry i zabawy, organizowane

Liczba ludności 31.12.2024 r.	
Miasto Różan	2627
gm. Różan	1639
Chelsty	87
Chrzczonki	84
Dąbrówka	44
Dyszobaba	218
Dzbądz	236
Kaszewiec	62
Miłony	60
Mroczy-Rębiszewo	38
Paulinowo	53
Podborze	96
Prycanowo	48
Szygi	102
Załęże-Eliasze	37
Załęże-Gartki	39
Załęże-Sędzięta	34
Załęże Wielkie	121
Załuzie	248
Zawady-Ponikiew	32

w przedszkolu i szkole podstawowej, dociera się do dużej grupy dzieci i młodzieży w celu uświadomienia zagrożeń wynikających z picia alkoholu, zażywania narkotyków czy palenia tytoniu. W gminie funkcjonują 2 grupy AA samopomocowe, w których osoby borykające się z problemem alkoholowym wspierają się nawzajem w utrzymaniu statusu trzeźwego alkoholika, grupa Al-Anon dla współuzależnionych oraz grupa wsparcia DDA dla dorosłych dzieci alkoholików.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalony w roku 2020, stanowił podstawę do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych.

W Domu Dziennego Pobytu funkcjonuje świetlica opiekuńczo - wychowawcza. Zajęcia pod opieką wychowawcy- terapeuty odbywają się we wszystkie dni robocze w godz. 14.00 - 18.00.

W celu podniesienia, jakości życia osób niepełnosprawnych, uruchomiono w Różanie 2 gabinety rehabilitacyjne, które świadczą usługi w ramach kontraktu z NFZ. Usługi rehabilitacyjne są wykonywane również w domu chorego. Rokrocznie organizuje się dla osób niepełnosprawnych wakacyjne turnusy rehabilitacyjno-wypoczynkowe nad morzem w Stegnie.

Osoby niepełnosprawne objęte są ponadto opieką terapeutki zatrudnionej w OPS. Gmina będzie tworzyła w budynku po starym przedszkolu placówkę zapewniającą opiekę dorosłym osobom niepełnosprawnym w ramach Środowiskowego Domu Samopomocy.

Podstawowa opieka medyczna w gminie opierała się w 2024 r. na pracy dwóch gabinetów lekarzy rodzinnych. Jeden z nich został zlikwidowany, a w jego miejsce wszedł nowy podmiot oparty o zaplecze grupy GAJDA-Med z Pułtuska.

Gmina Różan rozpoczęła w ubiegłym roku zabiegi zmierzające do utworzenia gminnego ośrodka zdrowia, również w budynku po starym przedszkolu samorządowym.

Do przedszkola i szkoły podstawowej uczęszcza 449 dzieci (12 dzieci z Ukrainy),

nad którymi ma pieczę 57 nauczycieli oraz 78 pracowników administracji i obsługi.

W gminie znajdują się obiekty sportowo-rekreacyjne: hala sportowa, stadion, 6 boisk i 12 placów zabaw.

Hala Sportowa udostępniona jest w dni nauki szkolnej od 8:00 do 15:00 na potrzeby szkół. Od godz. 15.00 do godz. 20.00 odbywają się zajęcia sportowo-rekreacyjne finansowane przez urząd gminy prowadzone przez nauczycieli wychowania fizycznego i trenerów. W okresie letnim zajęcia z młodzieżą odbywają się na stadionie miejskim. W hali sportowej w sezonie letnim odbywają się zajęcia tylko w dni deszczowe i wietrzne, kiedy nie można prowadzić zajęć na stadionie. Zajęcia odbywają się z podziałem na sekcje: tenisa stołowego, piłki nożnej, piłki siatkowej dla uczniów szkoły podstawowej, Karate Kyokushin - dwie grupy wiekowe, piłki nożnej - żaki, orliki, młodzik i seniorzy, zajęcia fitness.

Według raportu gmina Różan pozostawała w 2024 r. w stabilnej kondycji finansowej i organizacyjnej. Na koniec roku nie posiadała jakiegokolwiek zadłużenia. Przy racjonalnej polityce finansowej oraz wsparciu środkami zewnętrznymi, powinna sobie poradzić z realizacją większości zaplanowanych zadań inwestycyjnych. Kwota wydatków inwestycyjnych była rekordowa. W 2024 r. zakończono zagospodarowanie rekreacyjno-turystyczne Fortu nr 4 i budowę nowego przedszkola samorządowego. Ogromną nadzieją napawa ponadto ilość kontynuowanych i nowo rozpoczętych inwestycji w budownictwie mieszkaniowym jednorodzinnym. Uzbieranie terenów pod takie inwestycje jest jednym z priorytetów władz gminy i zaczyna przynosić wymierne efekty. Powstają kolejne osiedla domów, co pozwala na ostrożny optymizm, jeśli chodzi o saldo migracji i spadek liczby mieszkańców. Raport ma charakter ogólny. Wszystkie szczegółowe dane dotyczące realizacji zadań gminy znajdują się w sprawozdaniach przyjmowanych przez radę miejską.

Gmina jest właścicielem:

- 27 działek przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe o powierzchni 3,34 ha,
- 15 działek przeznaczonych pod budownictwo usługowe o powierzchni 5,34 ha,
- działek będących w dzierżawie o powierzchni 0,83 ha,
- 9 działek budowlanych o powierzchni 0,62 ha,
- 15 działek przeznaczonych pod usługi o powierzchni 0,19 ha,
- 1 działki przeznaczonej pod obiekt służby zdrowia o powierzchni 0,02 ha,
- gruntów przekazanych w zarząd o powierzchni 1,85 ha,
- gruntów będących w bezpośrednim zarządzie gminy o powierzchni 18,05 ha, w tym 7 działek budowlanych przeznaczonych do sprzedaży o powierzchni 0,54 ha,
- gruntów rolnych o powierzchni 11,63 ha,
- gruntów rekreacyjnych znajdujących się w zasobie gminy o powierzchni 6,67 ha,
- innych gruntów będących w zasobie gminy o powierzchni 52,07 ha, w tym grunty przeznaczone pod budowę zbiornika wodnego na rzece Różanicy o powierzchni 26,16 ha,
- 7 działek przeznaczonych pod zabudowę zagrodową o powierzchni 0,87 ha,
- dróg o nawierzchni utwardzonej o pow. 43,50 ha,
- 6 budynków wielorodzinnych,
- budynku dwurodzinnego,
- 3 obiektów szkolnych tj. budynku szkoły, budynku przedszkola, budynku hali sportowej,
- 2 budynków użyteczności publicznej (urząd gminy, budynku socjalno-biurowego ZGK sp. z o.o.),
- budynku po byłym przedszkolu adaptowanego na potrzeby: służby zdrowia, dziennego dom Senior+, i Gminnej Biblioteki Publicznej,
- 4 budynków świetlic wiejskich,
- 5 stacji uzdatniania wody,
- oczyszczalni ścieków,
- kiosku,
- PSZOK zlokalizowanego na zrehabilitowanym wysypisku odpadów komunalnych,
- sieci kanalizacji sanitarnej o długości - 34,84 km,
- sieci wodociągowej o długości - 123,42 km,
- 2 pojazdów szkolnych.

Sprzedajesz przez Internet rośliny do sadzenia

PIĄMIĘTAJ

UMOWY ZAWIERANIE NA ODLEGŁOŚĆ (NP. W INTERNECIE),
PODLEGAJĄ REGULACJOM W ZAKRESIE OCHRONY ROŚLIN PRZED
AGROFAGAMI

- MUSISZ ZAREJESTROWAĆ SIĘ W REJESTRZE PODMIOTÓW
PROFESJONALNYCH, PROWADZONYM PRZES PIORIN
- SPRZEDAWANE PRZES CIEBIE ROŚLINY MUSZĄ BYĆ
ZAOPATRZONE W PASZPORT ROŚLIN

PO WIĘCEJ INFORMACJI ZGŁOŚ SIĘ DO
PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI OCHRONY
ROŚLIN I NASIENICTWA

PIORIN

Wzrostowa Inspekcja
Ochrony Roślin i Nasiennictwa
w Warszawie
ul. Żelazna 17
05-074 Warszawa

www.piorin.gov.pl
www.piorin.gov.pl

składa się m.in.: wyn. zasadnicze - 10770 zł, dodatek funkcyjny - 3300 zł, dodatek specjalny - 4221 zł.

Sesję zakończono omówieniem spraw różnych poruszając kwestie dotyczące utrzymania dróg, planowanych inwestycji oraz współpracy z mieszkańcami.

XXI Sesja - 28 listopada 2025 r.

Po zwyczajowym otwarciu sesji przez przewodniczącego, stwierdzeniu prawomocności i przyjęciu porządku obrad, burmistrz przedstawił sprawozdanie z pracy między sesjami, omawiając realizowane inwestycje, działania administracyjne oraz bieżące sprawy gminy.

Radni podjęli uchwałę dotyczącą ustalenia przebiegu istniejącej drogi gminnej 210702W, co pozwoli na dalsze prace związane z modernizacją i utrzymaniem lokalnej infrastruktury drogowej. Przyjęto dokument Strategia Rozwoju Gminy Różan na lata 2026–2035, wyznaczający kierunki działań na najbliższą dekadę, obejmujący m.in. rozwój infrastruktury, poprawę jakości życia mieszkańców, inwestycje społeczne i ekologiczne oraz wzmocnienie lokalnej gospodarki.

Wprowadzono zmiany w obszarze pomocy społecznej. Uchwała zmieniająca zasady odpłatności za usługi opiekuńcze dostosowuje je do nowych stawek obowiązujących w 2026 r. Od 1 stycznia 2026 r. koszt jednej godziny usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych wyniesie 32 zł, co jest odpowiedzią na wzrost minimalnej stawki godzinowej w kraju. Zmiana ta zapewni gminie możliwość pokrycia realnych kosztów świadczenia usług oraz utrzymania ich jakości na dotychczasowym poziomie.

Kolejne dwie uchwały dotyczyły spraw finansowych: zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2025–2030 oraz korekty budżetu gminy na 2025 r. Wprowadzono aktualizacje wynikające z bieżących zadań inwestycyjnych i konieczności dostosowania planu finansowego do nowych potrzeb.

W punkcie sprawy różne radni poruszyli kwestie dotyczące funkcjonowania jednostek gminnych, zgłosili potrzeby mieszkańców oraz omówili bieżące problemy wymagające interwencji. Jednym z tematów była ocena działań związanych z ostatnimi opadami śniegu i odsnieżaniem dróg. Radni pytali, czy wszystkie działania zostały przeprowadzone zgodnie z planem i bez zakłóceń.

Korzystając z obecności Jolanty Drwęckiej dyrektor szkoły podstawowej, radny Dariusz Banaszek dopytywał o wprowadzenie w tym roku szkolnym nowego przedmiotu edukacji zdrowotnej. Zwrócił się o informacje dotyczące decyzji rodziców w sprawie udziału uczniów w tych zajęciach. Dyrektor wyjaśniła, że początkowo wokół tematu narosło wiele emocji i nieporozumień, podsycanych wzajemnymi rozmowami rodziców oraz doniesieniami medialnymi. Obecnie sytuacja jest stabilna, a uczniowie, którzy uczestniczą w zajęciach, są zadowoleni. Zajęcia realizuje około jedna trzecia uprawnionych uczniów. Jedna z klas zdecydowała się całkowicie z nich zrezygnować.

Po wyczerpaniu porządku obrad przewodniczący zakończył obrady.

Nagrania audio z posiedzeń Komisji oraz sesji Rady Miejskiej w Róźnie udostępniane są w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Róźnie pod adresem www.rozan.bipgminy.pl, natomiast materiały na poszczególne posiedzenia zamieszczane są pod adresem www.rozan.esesja.pl.

M.Cachel

Śmieci - co i gdzie wyrzucać

Blacha do pieczenia, broszura, butelka po szampanie, arcobuz, artykuły higieniczne, butelka plastikowa po kefirze, gazeta, butelka po wodzie, bułka, bilet, butelka plastikowa po masłance, karton, butelka szklana po alkoholu, buraczki, butelka plastikowa po mleczku do czyszczenia, karton po pizzach, butelka szklana po napoju, cebula, ceramika, butelka plastikowa po mleku, katalog, butelka szklana po occie, chleb, cerata, butelka plastikowa po musztardzie, koperta papierowa, butelka szklana po oleju jadalnym, chusteczka nawilżana, butelka plastikowa po mydle w płynie, książka, butelka szklana po oliwie, chwasty, chusteczki papierowe zużyte, butelka plastikowa po napoju, magazyn, butelka szklana po piwie, ciasto, długopis, butelka plastikowa po oleju jadalnym, notatnik, cytryna, drewniane elementy i przedmioty, butelka plastikowa po płynie do kąpieli, notes, butelka szklana po soku, czarna porzeczka, fajans, butelka plastikowa po płynie do mycia naczyń, papier paskowy, butelka szklana po wodzie, fusy po herbacie, filiżanka ceramiczna, butelka plastikowa po płynie do mycia szyb, pojemnik/wytlaczanka po jajkach/ papierowy czysty, opakowanie szklane po kosmetykach, fusy po kawie, fototapeta, butelka plastikowa po szamponie, prospekt, słoik szklany, gałki, gąbka, butelka plastikowa po wodzie mineralnej, ścinki, jabłko, gips - resztki, butelka plastikowa

po wodzie źródlanej, talerz papierowy, koper, guma do żucia, butelka plastikowa po żelu pod prysznic, tektura, kwiaty, kalka, czysta folia, tektura falista, liście, kanapka z produktami odzwierzęcymi np. masłem, serem, wędliną, drobny złom, torba papierowa, łodygi, kocie odchody, folia bąbelkowa, ulotka, makaron gotowany na wodzie lub mleku roślinnym, kora, folia marszczona, worek papierowy, marchew, kości, grzebień, zadrukowana karta, nać, kotlet, guma, zeszyt, oberki, kryształ, kanister, odpady kuchenne, kupony i bony, karton po mleku, ogórek, mięso, karton po soku, ogryzki od jabłka,

odchody zwierząt domowych, kubek plastikowy, kubek po jogurcie, owoce, pędy, odpady higieniczne, ołówek, kubek po śmietanie, kubek po twarogu, pietruszka, pomarańcza, opakowanie papierowe po masle, opakowania po aerozolu, opakowanie aluminiowe, opakowanie po jogurcie, pomelo, pomidor, opakowanie po dezodorancie, ości, opakowanie po margarynie, opakowanie po masle, popiół z drewna, popiół z kominka opalanego drewnem, pampersy, papier termiczny, opakowanie po śmietanie, opakowanie po środkach czystości, popiół z ogniska z drewnem, resztki po zbiorach, papieros, paragon, opakowanie po wafelkach, batonikach, opakowanie stalowe, sałata, skorupki od jaj, parówka, pellet, plastikowe sztuczki, puszka po karmie dla zwierząt, szczypior, trawa, pielucha jednorazowa, pierze z poduszek, puszka po konserwie, puszka po napoju, truskawki, warzywa, podpaska, popiół z kominka opalanego węglem, puszka po piwie, styropian opakowaniowy czysty, winogrono, ziemniaki, popiół z węgla i koksu, porcelana, styropian po sprzęcie RTV, AGD, talerz plastikowy, zupa wegetariańska bez tłuszczu, przeterminowane sosy, tetrapak, torba foliowa, widelec plastikowy, zakrętka metalowa, zakrętka plastikowa, psie odchody, resztki mięsa, ręczniki papierowe zużyte, rękawiczki lateksowe, ryby, sałatka z olejem/śmietaną/majonezem/jogurtem, schab,

segregator, ser biały, ser żółty, styropian opakowaniowy zabrudzony, szczoteczka do zębów zużyta, tkanina, waciki, wędlina, worek z odkurzacza, zawartość pojemnika z odkurzacza, zdjęcie, zupa z dodatkiem mięsa, tłuszczu, żužel, żwirek dla kota brudny.

Do PSZOK oddajemy:

akumulator, akwarium, antena satelitarna, bateria, bateria wannowa/umywalkowa, butelka po oleju przemysłowym, butelka po oleju silnikowym, buty, chemikalia, czajnik elektryczny, drukarka, drzwi, farrelka, fotele, fotelik dziecięcy, frytkownica, glazura, gofrownica, gramofon, gruz, kabina prysznicowa, kaloryfer, kanapa, kanister po oleju, kask, kineskop, klawiatura, komputer, kosiarka, krzesło, lampa, laptop, leki, lodówka, lokówka, lustro, ładowarka, żyłwy, magnetofon, meble, mikrofalówka, monitor, myszka, naczynia żaroodporne, narty, obuwie, odkurzacz, odpady budowlane i remontowe, odpady niebezpieczne, odtwarzacz video, odzież, okno, opakowania po środkach owadobójczych, opakowanie po farbach, opakowanie po lakierach, opakowanie po smarach, opakowanie po środkach ochrony roślin, opona rowerowa, opona samochodowa, panele podłogowe, piecyk, piła spalinowa, pralka, projektor, prostownica, rajstopy, rama okienna, sanki, skaner, skarpety, słuchawki, smartphone, sprzęt RTV i AGD, strzykawka, styropian budowlany, suszarka, szczoteczka do zębów elektryczna, szkło stołowe, szyba okienna, szyba samochodowa, świetlówka, tapeta, tekstylia, telefon, telewizor, terakota, toster, ubrania, umywalka, wanna, witraże, wykładzina PCV, zabawki, zabawki elektroniczne, zabawki pluszowe, zlew, zlewozmywak, zmywarka, żarówka, żyrandol.

Krajowe Składowisko Odpadów Promieniotwórczych pod ściślejszym nadzorem

Od 21 października 2025 r. zmieniły się zasady monitorowania środowiska na terenie Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych (KSOP). Zwiększył się zakres badań, pobieranych jest więcej próbek, a składowisko zostało wyposażone w nowe urządzenia pomiarowe.

Na terenie KSOP regularnie prowadzony jest monitoring środowiskowy. Analizowane są próbki wody gruntowej, wodociągowej i deszczowej, a także powietrza, gleby i trawy. Badania zlecane są niezależnym, akredytowanym laboratoriom. Wyniki zbierane są w formie raportów, publikowane na stronie internetowej ZUOP i przekazywane radnym gminy Różan. Zmieniły się standardy postępowania.

Zmiany wynikają z unijnych przepisów

Zmiany w systemie monitoringu to efekt rozporządzenia Rady Ministrów, dostosowującego polskie przepisy do wymogów Unii Europejskiej. Dokument został przyjęty w 2022 r., a instytucje takie jak ZUOP miały trzy lata na przygotowanie się do jego wdrożenia. Od 21 października 2025 r. nowe przepisy monitoringu obowiązują w pełnym zakresie.

- Wprowadzenie nowych przepisów nie oznacza wzrostu ryzyka. Wręcz przeciwnie - chodzi o jeszcze lepszy nadzór nad składowiskiem, które już teraz działa w ramach ścisłych norm bezpieczeństwa - podkreśla Aneta Korczyk, dyrektor Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych.

Nowoczesny sprzęt, szerszy zakres analiz

Kupiony został dodatkowy, nowoczesny sprzęt pomiarowy. To między innymi dwie stacje pomiaru mocy dawki i identyfikacji izotopów gammapromieniotwórczych. Urządzenia umożliwiają analizę wyników w czasie rzeczywistym.

W podobnym trybie działają cztery nowe aktywne sondy dozymetryczne. W ciągu roku liczba pomiarów w KSOP wzrośnie o blisko 400. Teraz było ich około 500. Rozszerzony zostanie także zakres badanych izotopów. Gleba, woda pitna i gruntowa będą analizowane m.in. pod kątem obecności Uranu 238, 235 i 234, Węgla-14 czy Strontu-90.

Dodatkowe pomiary obejmują również analizę osadów odfiltrowanych z wód gruntowych. Szerszy zakres testów dotyczy opadów atmosferycznych. Analizy zostały poszerzone o wykrywanie Węgla-14 oraz całkowitą aktywność promieniowania alfa i beta. Monitoringiem objęte zostały zanieczyszczenia z powietrza, które trafiają na ziemię wraz z deszczem lub śniegiem. Próbkę analizowane są pod kątem obecności Cezu-137, 134, Jodu-131, Kobaltu-60.

Koszt zakupu nowego sprzętu pomiarowego to blisko 600 tys. złotych. Z kolei dodatkowe analizy kwartalnie kosztować będą około 400 tys. zł.

Służby mundurowe i przedstawiciele samorządu szkolili się na KSOP

Podstawy ochrony radiologicznej, wykrywanie skażeń, zasady korzystania z urządzeń pomiarowych, dekontaminacja to główne tematy szkolenia dla służb i instytucji z powiatu makowskiego.

Trzydniowe szkolenie, które odbyło się w dniach 21-23 października 2025 r., zorganizowane zostało na terenie Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych w Różanie. Prowadzili je eksperci, którzy na co dzień pracują w Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych.

Uczestnicy szkolenia wzięli udział w cyklu wykładów wprowadzających do tematu ochrony radiologicznej. Specjaliści z ZUOP mówili o dawkach i jednostkach związanych z promieniotwórczością. Zapoznali uczestników z zasadami wykrywania promieniowania jonizującego oraz urządzeniami, które wykorzystuje się do tego celu.

Omówione zostały zasady działania w przypadku zdarzeń radiacyjnych. W kontekście działającego w gminie składowiska zaprezentowano i przedyskutowano elementy planu postępowania awaryjnego.

W drugiej części szkolenia przeciwczono zostały umiejętności związane z poszukiwaniem źródeł promieniowania. Wykorzystano do tego urządzenia dozymetryczne różnego typu. Uczestnicy uczyli się jak w prawidłowy sposób korzystać ze środków ochrony indywidualnej używanych w przypadku skażenia terenu substancjami promieniotwórczymi. Ostatnim elementem szkolenia były podstawy dekontaminacji.

Spotkanie było też okazją do wymiany doświadczeń, przeanalizowania możliwości współdziałania ZUOP ze służbami i instytucjami z terenu powiatu makowskiego.

W szkoleniu uczestniczyli funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej, Policji z Makowa Mazowieckiego, strażacy OSP Różan oraz pracownicy Starostwa Powiatowego w Makowie Mazowieckim i Urzędu Gminy w Różanie.

Info i foto ZUOP

Z Różana w świat!

Podsumowanie projektu Edukacja bez granic-Praktyki zawodowe w Portugalii - odbyło się 29 sierpnia 2025 r. Przedsięwzięcie zrealizowano w ramach akredytacji programu Erasmus+ dla sektora kształcenia i szkolenia zawodowego.

W wydarzeniu uczestniczyli dyrektor Zespołu Szkół w Różaniu Arkadiusz Załęski, zespół projektowy: Renata Kaźmierczak, Dorota Bachmura i Anna Lipka, a także uczniowie, nauczyciele oraz liczni goście. Wśród nich znaleźli się m.in. wicestarosta powiatu makowskiego Agnieszka Dąbrowska-Kot, sekretarz powiatu Jan Gęsiech, członkowie zarządu powiatu: Stanisław Strzelecki, Sławomir Chrzanowski, Grzegorz Łuniewski, a także przedstawiciele instytucji oświatowych - Mariola Biedrzycka, Małgorzata Bugaj i Barbara Bańska.

Podczas spotkania uczestnicy projektu otrzymali dokumenty Europass - mobilność oraz certyfikaty potwierdzające udział w zagranicznych praktykach i szkoleniach.

Realizacja przedsięwzięcia obejmowała job shadowing na Maderze dla 7 nauczycieli zawodu oraz praktyki zawodowe w Povoa de Varzim dla 29 uczniów. Całkowita kwota dofinansowania wyniosła 65 388 euro. Był to już trzeci projekt realizowany w ramach akredytacji przyznanej szkole na lata 2021-2027.

Uczestnicy podkreślali, że udział w projekcie pozwolił zarówno uczniom, jak i nauczycielom zdobyć cenne doświadczenia, rozwinąć kompetencje zawodowe i językowe oraz poszerzyć horyzonty poprzez poznanie nowej kultury i metod pracy.

Na praktyki zawodowe w Portugalii w ramach akredytowanego w programie Erasmus+

projektu, wyruszyła grupa 29 uczniów oraz trzech opiekunów: Renata Kaźmierczak, Jolanta Kruszevska i Jolanta Świerczewska. Przez dwa tygodnie doskonalili swoje umiejętności zawodowe w branży logistycznej, samochodowej i mechanizacji rolnictwa, a także szlifowali język angielski i pogłębiali kompetencje interpersonalne.

Warto zaznaczyć, że Zespół Szkół po raz kolejny podpisał umowę o udzielenie dotacji na realizację projektu w ramach programu Erasmus+. Nowy projekt, zatytułowany Staże -Twoja Podróż Zawodowa, uzyskał dofinansowanie w wysokości 65 184 euro. To już czwarty z kolei projekt, który szkoła realizuje w ramach przyznanej jej w 2020 r. akredytacji Erasmus+. Jego realizacja potrwa do 31.08.2026 r. Warto podkreślić, że szkoła jest jedyną placówką w powiecie makowskim, która posiada akredytację w tym programie.

Dotychczas uczniowie i nauczyciele szkoły mieli okazję zdobywać doświadczenie zawodowe w Portugalii, Grecji, Niemczech, Hiszpanii i we Włoszech. Od 2016 r. z możliwości udziału w projektach Erasmus+ i PO WER skorzystało 235 uczniów i 17 nauczycieli, a łączna wartość zrealizowanych przedsięwzięć wyniosła imponujące 546 086 euro, czyli 2 331 787,22 zł.

Info i foto ZS Różan

Europass - Mobilność - dokument służy do potwierdzenia okresów nauki lub szkolenia, odbywanych w innym kraju europejskim w ramach wyjazdu zorganizowanego (określanych mianem europejskich ścieżek kształcenia). Job shadowing to krótki pobyt w organizacji partnerskiej w innym kraju w celu przejścia szkolenia. (red.)

Mama na Obrotach

17 września 2025 r. wystąpiła jedna z najpopularniejszych stand-uperek w Polsce - Mama na Obrotach, znana szerokiej publiczności z internetu, a od 2023 r. także ze sceny stand-upowej. Jej debiut okazał się spektakularnym sukcesem - pierwsza trasa została zagrana ponad 150 razy w 7 krajach, co tylko potwierdziło, że szczere, pełne energii i humoru opowieści o codziennym życiu trafiają do widzów niezależnie od wieku czy miejsca.

Tym razem Mama na Obrotach odwiedziła Różan z programem Kiedyś, a dziś, który realizowała w ramach drugiej ogólnopolskiej trasy trwającej do końca 2025 r. Był to występ pełen śmiechu, życiowych obserwacji i pozytywnej energii, której artystce zdecydowanie nie brakuje.

Publiczność wysłuchiwała barwnych historii, pełnych autoironii i dystansu do rzeczywistości, które nie tylko bawią, ale też pozwalają spojrzeć na codzienne sytuacje z zupełnie innej perspektywy. Gwarantowało to wieczór, po którym uśmiech pozostał zapewne jeszcze na długo.

M.Cachel

*

Tytuł obroniony!

Międzynarodowy Puchar Polski w Armwrestlingu Rymanów 2025 przynosi złoto i srebro dla zawodnika z naszej gminy.

Dariusz Popiołek, mieszkaniec Różana, po raz kolejny udowodnił swoją sportową klasę. Startując na lewą rękę w dwóch kategoriach +105 kg, zdobył złoto w Masters oraz srebro w Seniorach. To jednak nie wszystko, na prawą rękę Dariusz sięgnął po pierwsze miejsce w kategorii Masters +105 kg, potwierdzając swoją dominację w obu rękach.

Tegoroczny sukces ma wyjątkowe znaczenie, Dariusz obronił tytuł najsilniejszego w Polsce w swojej kategorii, pokazując, że ciężka praca i determinacja przynoszą spektakularne efekty.

Redakcja składa serdeczne gratulacje i życzy kolejnych sportowych sukcesów!

Info i foto FB D.Popiołek

Armwrestling - siłowanie na rękę – dyscyplina sportowa, rodzaj zapasów. Dwóch znajdujących się naprzeciw siebie zawodników zwiera dłonie w uścisk i trzymając łokcie na płaskiej powierzchni, stara się przeciągnąć rękę przeciwnika w dół. (red.)

Koncerty Filharmonii Narodowej

*** 4 marca**

Muzyczne metropolie - Wiedeń

Wykonawcy: Elżbieta Sandel / Daniel Dziatkowiak – skrzypce
Weronika Kurpiel / Julia Mazurek – skrzypce, Roman Zucho-
wicz / Natalia Gidlewska – altówka, Adam Doniec / Zuzanna
Konstantynowicz – wiolonczela

*** 22 kwietnia**

Viva Italia!

Wykonawcy: Małgorzata Godlewska / Katarzyna Pawłowska
– mezzosopran, Krzysztof Ciupiński-Świątek / Tomasz Piłu-
chowski – tenor, Anna Hajduk-Rynkiewicz – fortepian

*** 27 maja**

Wielki teatr świata

Wykonawcy: Cezary Nowak – aktor, Karolina Mysłək – perku-
sja, Katarzyna Koseska / Piotr Lusawa – fortepian

*** 10 czerwca**

Muzyka angielska wczoraj i dziś

Wykonawcy: Agnieszka Rogowiecka / Gabriela Ziniewicz –
flet, Przemysław Wojciechowski / Jacek Małachowski – akor-
deon, Adam Woch / Mateusz Kowalski – gitara

Koncerty odbywają się w sali GOKiC o godz. 16.30. Mają charakter kameralny, odbywają się raz w miesiącu od września do czerwca i trwają około 45 minut. Wykonują je artyści współpracujący z Filharmonią, a gospodarzami spotkań i przewodnikami po świecie muzyki są prelegenci. Każdy temat realizowany jest w różnych wersjach, dostosowanych do wieku słuchaczy.

Seniorzy na parkiecie

Bal Seniora na stałe wpisał się już w kalendarz lokalnych imprez rozrywkowych. Zorganizowany z inicjatywy Burmistrza Miasta i Gminy Różan, Dziennego Domu Senior+, Stowarzyszenia Aktywnych Pań z Załuzia oraz GOKiC, odbył się 8 listopada 2025 r.

Wieczór rozpoczęła Monika Dzierzgowska, kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej, która serdecznie powitała uczestników i podkreśliła, jak ważne są takie chwile wspólnego spędzania czasu: - *To spotkanie ma być chwilą wytchnienia od codziennych obowiązków, okazją do rozmowy, wspomnień, tańca i śmiechu. Bo przecież wiek to tylko liczba, a w sercu każdej z nas ma tyle lat, na ile się czuje* - mówiła z uśmiechem.

Wystąpili Seniorzy z Dziennego Domu Senior+ oraz Aktywne Panie z Załuzia prezentując humorystyczne skecze, piosenki i krótkie układy taneczne. Po części artystycznej przyszedł czas na wspólną zabawę. Do tańca zaprosił DJ Holiday, który zadbał o to, by nikt nie usiadł w miejscu. W rytmie znanych przebojów seniorzy bawili się do późnych godzin, udowadniając, że dobra muzyka łączy pokolenia.

Podczas balu wybrano Króla i Królową Balu. W tym roku ten zaszczytny tytuł otrzymali Teresa i Stanisław Gos, którzy porwali wszystkich do tańca i ujęli uczestników swoim uśmiechem oraz energią.

Na uczestników czekał także słodki poczęstunek i drobne przekąski, które umilały wspólny wieczór. Atmosfera była pełna radości, życzliwości i pozytywnej energii - dokładnie taka, jakiej można oczekiwać po spotkaniu ludzi z pasją i pogodą ducha.

Bal Seniora po raz kolejny pokazał, że młodość nie zależy od wieku, lecz od serca i nastawienia do życia. Organizatorzy już zapowiadają kolejną edycję tego wyjątkowego wydarzenia, bo - jak mówią sami seniorzy - taniec, śmiech i spotkania w dobrym towarzystwie to najlepszy sposób na zachowanie młodości.

M.Cachel

Fot. P. Michalak

Szlachetna Paczka

To naprawdę działa

Kulisy Weekendu Cudów. Rozmowa z Patrykiem Lalakiem

Weekend Cudów to czas, w którym ludzka solidarność zamienia proste gesty w poruszające historie. To wtedy pomoc materialna dociera do rodzin, dla których często jest nie tylko wsparciem, ale przede wszystkim sygnałem, że nie są same w swoich zmaganiach. Za sukcesem każdej edycji stoją wolontariusze i darczyńcy, którzy wspólnie tworzą jedną z najważniejszych akcji społecznych w Polsce.

Weekend Cudów to nie tylko paczki, to przede wszystkim nadzieja. Za każdym przekazanym prezentem stoi sztab ludzi i tysiące godzin pracy. Czego jako odbiorcy finału nie widzimy na pierwszy rzut oka? O kulisach mądrego pomagania, sile lokalnej wspólnoty i emocjach, które zostają w sercu na lata, rozmawiamy z lokalnym koordynatorem Szlachetnej Paczki, Patrykiem Lalakiem.

Marzena Cachel - Jak wyglądały przygotowania do tegorocznego Weekendu Cudów i co było największym wyzwaniem organizacyjnym?

Patryk Lalak - Jak wielu pamięta, przez lata działałem w Szlachetnej Paczce. Później musiałem zrobić przerwę, rozpocząłem studia co nie pozwalało mi na pełne angażowanie się w wolontariat. Dodatkowo w pewnym momencie zabrakło również nowych zgłoszeń o pomoc, więc co naturalne działalność wygasła. Coraz częściej pojawiały się jednak opinie, że Paczka powinna wrócić. A kiedy w moim życiu zrobiło się nieco stabilniej, studiuję zaocznie i pracuję w Ciechanowie, stwierdziłem, że to dobry moment, by ponownie się tym zająć. I tak zostałem liderem rejonu Goworowo-Różan. Funkcję pełnię od końca października. Rekrutacja wolontariuszy trwała tylko do końca miesiąca, więc czasu było

naprawdę niewiele. Mimo to udało nam się stworzyć zespół i dotrzeć do potrzebujących. Myślę, że jak na tak krótki okres przygotowaliśmy sobie bardzo dobrze.

- Ile rodzin zostało objętych pomocą w tym roku i jak wygląda proces ich wyboru?

- Proces wyboru rodzin jest bardzo odpowiedzialny i opiera się przede wszystkim na osobistym poznaniu ich sytuacji. Podczas wizyt wolontariusze rozmawiają o historii rodziny, trudnościach, z jakimi się mierzy, o jej dochodach, kosztach utrzymania mieszkania, wydatkach na leki czy codzienne potrzeby. To często nie są łatwe rozmowy - wiele osób ma problem, by odpowiedzieć na niektóre pytania, ale dla nas kluczowa jest szczerłość. Oceniamy również warunki mieszkaniowe, zasoby, jakimi dysponuje rodzina, oraz to, czy ma jakiegokolwiek wsparcie. Dopiero później pytamy o konkretne potrzeby. Wszystkie zebrane informacje trafiają do systemu Szlachetnej Paczki. Po zakwalifikowaniu rodzina pojawia się w oficjalnej Bazie Rodzin, która otwierana jest co roku w sobotę w połowie listopada. Odwiedziliśmy łącznie 29 rodzin, z czego 17 z nich zostało zakwalifikowanych do projektu i znalazło swojego Darczyńcę. Łączna ilość paczek wyniosła ok. 70 tysięcy złotych. Odwiedziliśmy rodziny z gmin Goworowo, Różan, Młynarze, Sypniewo, Czerwonka, Wąsewo oraz Makowa Mazowieckiego. Nasi Darczyńcy byli z okolic Warszawy i Ostrołęki, którzy przygotowali Paczki w firmach, ze znajomymi.

- Czy są jakieś szczególne historie, które najbardziej utkwiły Tobie w pamięci podczas tegorocznej edycji?

- Tak, to historia samotnie mieszkającej starszej pani, która szczególnie zapadła nam w pa-

mięć. Kiedy ją odwiedziliśmy już od progu przyjęła nas z ogromną serdecznością. Zaparzyła nam herbatę, usiadła z nami do stołu i jak się okazało mimo bardzo skromnych środków i wielu wydatków, poczęstowała nas cukierkami. To drobiazg, ale niezwykle poruszający. Często widzimy, że osoby, które mają niewiele, potrafią dać najwięcej i to spotkanie było tego najlepszym przykładem. Ta niezwykła gościnność pokazała ogromne serce i siłę ludzi, którzy mimo trudności potrafią się dzielić.

- Jak duża jest grupa wolontariuszy zaangażowanych w akcję i jak wygląda ich praca od kuchni?

- Rejon Goworowo-Różan tworzy obecnie zespół siedmiu wolontariuszy. To oni odwiedzają rodziny zgłaszane przez instytucje, takie jak Ośrodki Pomocy Społecznej, szkoły, organizacje, ale także przez osoby prywatne a czasem nawet przez samych wolontariuszy. Podczas spotkań poznajemy historię każdego domu: zmagania z chorobą, trudnościami finansowymi, a u seniorów często również samotność. Wolontariusze pracują w parach, wspierają się nawzajem doświadczeniem i na tej podstawie opisują sytuację rodziny oraz jej potrzeby w systemie Szlachetnej Paczki. Kiedy opis zostaje opublikowany na stronie programu, darczyńca może wybrać konkretną rodzinę, a wolontariusz pozostaje z nim w stałym kontakcie, pomagając przygotować jak najbardziej adekwatne wsparcie. Kulminacją jest Weekend Cudów (przypadł 13 i 14 grudnia 2025 r.) kiedy dostarczamy paczki do rodzin, a następnie wracamy do nich, aby zobaczyć, jak odmieniło to ich codzienność.

- Czy jest zainteresowanie pomocą ze strony mieszkańców?

- Dużym wsparciem dla naszego rejonu jest wsparcie Zespołu Szkół w Różaniu. Dzięki współpracy z dyrektorem, panem Arkadiuszem Załęskim rejon Goworowo-Różan swój magazyn ma właśnie w tej szkole. Uczniowie przygotowują nam upominki dla darczyńców. Są też chętni do pomocy podczas Weekendu Cudów do noszenia paczek oraz pracy w magazynie.

- Czy są jakieś powtarzające się potrzeby, które szczególnie często pojawiają się w zgłoszeniach rodzin?

- Żywność trwała i środki czystości. Każda rodzina potrzebuje tych rzeczy, bo jednak żywność i środki czystości są produktami stosowanymi codziennie.

- Z jakimi trudnościami mierzą się najczęściej rodziny objęte pomocą?

- Najczęściej choroby i niepełnosprawność, a w przypadku osób starszych dochodzi samotność.

- Jak wygląda reakcja obdarowywanych w momencie wręczenia paczek?

- Najczęściej to, co widzimy u obdarowanych rodzin, to ogromne zdziwienie i szczerą radość. Wiele z nich do końca nie dowierza, że ktoś zupełnie obcy, którego nigdy nie widzieli potrafił przygotować tak przemyślaną, dopasowaną do ich potrzeb pomoc. W ich reakcjach

często pojawia się wzruszenie i wdzięczność. Dla wielu to coś, co przytrafiło się pierwszy raz, gdy ktoś okazuje im takie wsparcie i pamięć. Zdarza się również, że jesteśmy zaskoczeni. Nieraz po przyjeździe do magazynu okazuje się, że paczki darczyńców zajmują pół samochodu albo wręcz całego busa i często przekraczają podstawowe potrzeby i dodają coś od siebie, czego rodzina wcale nie wpisała na listę, ale o czym marzyła. W takich momentach widzimy ile serca ludzie wkładają w pomaganie. To właśnie te reakcje zarówno rodzin, jak i nasze, sprawiają, że Weekend Cudów jest tak wyjątkowy. Widzimy, że to co robimy ma sens, że to naprawdę zmienia czyjeś życie choć na chwilę, daje nadzieję, pozwala poczuć się zauważonym i ważnym.

- Co, Twoim zdaniem, daje społeczności taka akcja jak Weekend Cudów?

- Wsparcie rodzin, których dość często nikt nie widzi. Myślę, że też jednoczy społeczność, bo razem działamy by pomóc innym.

- Twoim zdaniem, co najbardziej motywuje wolontariuszy i darczyńców?

- Myślę, że największą siłą naszego rejonu jest jego wyjątkowy klimat. Mimo, że po kilku latach przerwy wracamy do działania w niemal całkowicie nowym składzie, a Szlachetna Paczka zdążyła w tym czasie przejść wiele zmian organizacyjnych, to darczyńcy, często mówią, że rodziny z rejonu Goworowo-Różan mają w sobie to coś co porusza i zostaje w pamięci. Podobnie podczas Weekendu Cudów staramy się stworzyć atmosferę pełną ciepła i wzajemnego wsparcia, co chyba powoduje, że nasze działania nabierają wyjątkowego charakteru, a ludzie chętniej do nas wracają, zarówno ci, którzy pomagają, jak i ci, którzy pomoc otrzymują.

- Dlaczego warto angażować się w Szlachetną Paczkę - jako wolontariusz, darczyńca, partner?

- Ci, którzy angażują się w pomoc dostają możliwość współpracy, rozwoju i realnego wpływu na życie innych. Dla wolontariuszy to nie tylko forma pomocy, ale też szkoła życia - pracy pod presją czasu, organizacji, rozmowy z drugim człowiekiem w trudnej sytuacji, zdobywają nowe kontakty i często po raz pierwszy mają świadomość, że zmieniają czyjąś codzienność. Z czasem tworzy się między nimi prawdziwa wspólnota. Ja sam zawsze powtarzam, że wolontariusze to jedna wielka rodzina. Wspieramy się, motywujemy. Bycie darczyńcą również nie należy do najłatwiejszych zadań, przygotowanie paczki wymaga czasu, zaangażowania i często współpracy kilku osób. Ale satysfakcja, którą daje świadomość wsparcia konkretnej rodziny, jest ogromna. Darczyńcy wiedzą komu pomagają i mają pewność, że ich wysiłek realnie odmieni czyjeś życie. Nie możemy też zapominać o naszych lokalnych sponsorach to niezwykle ważna część przedsięwzięcia. Dzięki nim mamy dostęp do magazynu, w którym odbywa się Weekend Cudów, wolontariusze mogą liczyć na ciepły posiłek po całym dniu pracy, a darczyńcy dostają drobne upominki

jako wyraz wdzięczności. To pokazuje, że wokół tych działań angażuje się cała społeczność.

- Jakie plany lub marzenia dotyczą kolejnych edycji akcji?

- Przed wszystkim chciałbym, żeby Szlachetna Paczka w naszym rejonie mogła w przyszłości funkcjonować beze mnie. Pracuję w Ciechanowie, studiuję zaocznie w Olsztynie i zwyczajnie mam mniej czasu na wolontariat. Zdarza się, że zjazdy na studiach czy egzaminy wypadają właśnie podczas Weekendu Cudów, co trudno pogodzić z wolontariatem. Dlatego marzę o tym, by znalazła się osoba, która z czasem przejmie ode mnie rolę lidera, ktoś z energią, świeżym spojrzeniem i większą dostępnością. Mam ogromne wsparcie od koordynatorki regionalnej Aleksandry Koniak oraz zastępczyni Patrycji Michalak. Gdyby nie one, nie byłoby dziś komu mnie zastąpić i utrzymać rejon w takiej formie. Drugie moje marzenie dotyczy wolontariuszy. Jak na tak duży teren jest ich naprawdę niewiele, a potrzeby są ogromne. Bardzo zależy mi na tym, aby udało się wypromować Szlachetną Paczkę na tyle, by ludzie sami zgłaszali się do wolontariatu. Chciałbym poznać nowych chętnych, widzieć więcej zaangażowanych chcących działać, pomagać. To byłaby najlepsza gwarancja, że projekt przetrwa.

- Czy są jakieś obszary, które chciałbyś rozwinąć lub udoskonalić w przyszłości?

- Tak, zdecydowanie. Jednym z naszych głównych celów jest reaktywacja rejonu Makowa Mazowieckiego. W tym roku my odwiedziliśmy tam rodziny, a dodatkowo wsparcie zapewniały ekipy z Pułtuska i Przasnysza. To pokazuje, że potrzeba pomocy w Makowie jest duża, ale jednocześnie brakuje tam własnego, stabilnego zespołu wolontariuszy. Bardzo zależy mi, aby w przyszłym roku Szlachetna Paczka wróciła do Makowa na stałe. Jak zaczynałem przygodę z Paczką, to Maków Mazowiecki powstawał jako rejon. Wtedy potrzeby były bardzo duże, wolontariusze odwiedzali bardzo dużą ilość rodzin. Dziś potrzeby są nie mniejsze, a nawet większe, dlatego reaktywacja rejonu jest dla mnie jednym z ważnych planów. Chciałbym również wzmocnić nasz obecny rejon i objąć wsparciem większą liczbę gmin w okolicy. Wiele rodzin żyje w naprawdę trudnych warunkach i zasługuje na pomoc. Wierzę, że przy odpowiedniej promocji i zwiększeniu liczby wolontariuszy możemy dotrzeć do nich wszystkich i sprawić, by w kolejnych latach pomoc była jeszcze skuteczniejsza.

Weekend Cudów to coś znacznie więcej niż ogólnopolska akcja - to dowód, że to naprawdę działa, kiedy ludzie wspólnie pomagają. Rodzi się poczucie wspólnoty, co daje poczucie braku osamotnienia. Ogromne znaczenie ma zaangażowanie wolontariuszy i darczyńców. Pokazuje jak wiele emocji, czasu i serca kosztuje przygotowanie każdej paczki - cudu. Pozostaje mieć nadzieję, że z roku na rok takich cudów będzie coraz więcej, bo jak się okazuje, wystarczy odrobina chęci, by zmienić czyjeś święta, a czasem nawet całe życie.

GRILL IMPEX
BARBECUE IN GOOD COMPANY
GRILLIMPEX Sp. z o.o. Kaszewiec 5, 06-230 Różan Tel. +48 297 669 022 biuro@grill-impeX.com.pl

DEKOME
Ewa Załęska
Różan, ul. Gdańska 1B

HOTEL AVANGARDA
W BIZNESIE I Z RODZINĄ
ul. Królowej Bony 3, Różan tel. +48 29 752 50 34 hotelavangarda.pl

Bank Spółdzielczy w Różaniec
Jedyny taki, Twój bank
Rachunki, kredyty, kredyty, karty płatnicze, internet banking, auto banking, doradztwo telefoniczne, pożyczki krajowe i zagraniczne.
tel. 29 7669220 ul. Wileńska 2

Manufaktura Alkoholu
MANUFABRYKA ALKOHOLU Sp. z o.o. ul. Sielun 20, 06-231 Sielun
www.manufaktura-alkoholu.pl kontakt@manufaktura-alkoholu.pl

Sala Bankietowa
Łaś 60A (Droga Krajowa 61)
tel. 696 022 250, 600 665 550
andrzej_skrzecz@op.pl

Ubezpieczenia
Marlena Mrozek Koczara
ul. Warszawska 30

GENIO
DISTILLING INTELLIGENCE
FACTORY Still sp. z o.o.
Sielun 19A, 06-231 Międzyrzec www.g-still.com

Echo historii w fortecznych murach XIV Różański Piknik Military

Wrześniowe słońce powoli chowało się za ceglane mury Fortu nr I, ale dla gości zgromadzonych na XIV Pikniku Militarym emocje dopiero się zaczynały. Weekend z 12-13 września 2025 r. nie był zwykłym festynem, był podróżą w czasie, gdzie zapach wojskowej grochówki mieszał się z dymem pochodni, a surowa historia spotykała się ze współczesną energią.

Wszystko zaczęło się w piątkowy wieczór. Sceneria tylnej kaponierzy fortu, zazwyczaj cicha i chłodna, stała się tłem dla plenerowego seansu filmowego Strefa Wroga. To tam, wśród

cieni rzuconych przez stare mury, uczestnicy poculi pierwsze militarne dreszcze. Sobota należała jednak do odkrywców. Gdy tylko bramy fortu otworzyły się dla zwiedzających, ponad 120 osób ruszyło w głąb ko-rytarzy Krajowego

Fot.M.cachel

Składowiska Odpadów Promieniotwórczych. Pod przewodnictwem dr Bogusława Perzyska oraz Anety Korczyc, betonowe korytarze przestały być tylko niemymi świadkami przeszłości. – *Takie działania mają dla nas przede wszystkim wymiar edukacyjny. Systematycznie rosnące zainteresowanie dniami otwartymi pokazuje, że społeczeństwo chce wiedzieć więcej o promieniotwórczości, wokół której narosło wiele mitów* – tłumaczyła dyrektor Korczyk, prowadząc grupę przez miejsca, o których na co dzień krążą legendy.

Tymczasem na powierzchni Fortu nr I życie tętniło innym rytmem. Na strzelnicy słyszeć było krótkie komunikaty sędziów. Andrzej Śniadała i Agnieszka Rolka okazali się najlepszymi strzelcami w konkursie strzeleckim. Kilkanaście metrów dalej, w strefie bez prądu, świat realny ustępował miejsca fantastyce. Nad misternie przygotowanymi makietami Warhammera czterech generałów toczyło boje o dominację, a gracze z klubu Dark Side of RPG udowodniali, że strategiczna bitwa przy stole potrafi dostarczyć tyle samo emocji, co prawdziwy poligon.

Piknik w Róźnie to jednak przede wszystkim ludzie i kontrasty. Z jednej strony Narodowe Czytanie poezji Jana Kochanowskiego, z drugiej – ryk gitar. Gdy wieczorem na scenę wyszła legenda polskiego rocka, grupa Proletariat, mury fortu zadrżały. Muzykaniosła się daleko poza fosy, przyciągając tych, którzy w militarnej scenarii szukali wolności i rockowej energii. Kul-

minacyjnym momentem, który na długo zostanie w pamięci uczestników, było nocne zwiedzanie fortu. W świetle migoczących pochodni, stare umocnienia odzyskały swój dawny, tajemniczy charakter. W tej ciszy, przerywanej tylko trzaskiem ognia i krokami zwiedzających, można było niemal usłyszeć szept historii.

XIV Różański Piknik Militaryny dobiegł końca, ale echa koncertów i wspomnienia z fortecznych podziemi zostaną w Róźnie aż do przyszłego roku. To wydarzenie pokazało, że tradycja, gdy jest pielęgnowana z pasją, potrafi zintegrować pokolenia – od najmłodszych na dmuchańcach, po weteranów historii wojskowości.

XIV Różański Piknik Militaryny zorganizowany został przez burmistrza gminy Różan, Gminny Ośrodek Kultury i Czytelnictwa oraz Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Różańskiej, Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych.

M.Cachel

Fot.M.cachel

Od zapachu lasu po zdrowe słodycze

W ramach projektu Wakacyjna Akademia Kreatywności, finansowanego ze środków darowizny Fundacji ORLEN, dzieci z gminy Różan mogły uczestniczyć w wyjątkowych zajęciach i warsztatach, które łączyły edukację, twórczość i dobrą zabawę.

Warsztaty edukacyjno-relaksacyjne pachnące lasem poprowadził Maciej Adamczyk z pracowni A&M Art of Nature. Uczestnicy przenieśli się w świat zieleni, zapachu mchu, szyszek i świeżej ziemi, tworząc własne leśne gniazda i dekoracje z naturalnych materiałów: gałązek, liści, kory czy kwiatów. Zajęcia mia-

ły charakter artystyczny i edukacyjny. Poprowadzący opowiadał o znaczeniu lasu w życiu człowieka oraz o tym, jak korzystać z darów natury w sposób twórczy i ekologiczny. Nie zabrakło też momentów wyciszenia, które pozwoliły wszystkim poczuć prawdziwie leśną atmosferę.

Kolejne zajęcia odbyły się pod hasłem: Czy słodycze mogą być zdrowe? Warsztaty poprowadziła Patrycja Grodzicka z cukierni Lekkie Ciacho, udowadniając, że w kuchni można połączyć smak z troską o zdrowie. Uczestnicy uczyli się czytać etykiety, rozmawiali o zapobieganiu chorobom cywilizacyjnym, a w czę-

ści praktycznej przygotowali trzy zdrowe smakołyki: domowe lionki, energetyczne batony i fit wersję nutelli - wszystko bez grama cukru, wyłącznie z naturalnych składników.

Oba spotkania okazały się nie tylko inspirującą przygodą, ale też praktyczną lekcją kreatywności i świadomych wyborów, pokazując że natura i zdrowie mogą iść w parze z przyjemnością i zabawą.

Warsztaty zostały sfinansowane ze środków darowizny Fundacji ORLEN.

M.Cachel

me korytarze, odwiedzali dawne sale lekcyjne i dzielili się wspomnieniami z młodości lat. *Są miejsca, czasy i ludzie, których się nie zapomina* - słowa, które wybrzmiały podczas uroczystości, podkreśliły znaczenie przeszłości i nieprzemijających więzi.

Zwieńczeniem części oficjalnej było wręczenie przez absolwentów prezentu w postaci nowoczesnego traktorka wielozadaniowego, który wzbogacił wyposażenie szkoły i będzie służył kolejnym pokoleniom uczniów kształcących się w zespole szkół.

Jubileusz 40-lecia ukończenia szkoły to nie tylko okazja do spotkania, ale również dowód na to, że szkolne lata pozostają ważnym i niezapomnianym etapem w życiu każdego człowieka. - *Cieszymy się, że nasza szkoła była i nadal jest miejscem, które łączy pokolenia i budzi dobre wspomnienia* - podsumował dyrektor.

Info i foto ZS w Różanie

40 lat minęło...

13 czerwca 2025 r. w murach Zespołu Szkół w Różanie odbyła się uroczystość upamiętniająca 40-lecie ukończenia Technikum Mechanicznego. To szczególne wydarzenie, to nie tylko okazja do wspólnego świętowania, ale także sentymentalna podróż w czasie.

Wśród zaproszonych gości znalazł się obecny dyrektor szkoły Arkadiusz Załęski, który z radością powitał dawnych uczniów w progiach ich szkoły. W spotkaniu uczestniczyli również byli nauczyciele oraz wychowawca klasy, Stanisław Pawelczyk, którego obecność

była dla absolwentów niezwykle poruszająca. Uroczystość rozpoczęła się od zwiedzania szkoły. Absolwenci po czterech dekadach od zakończenia nauki z radością i wzruszeniem przemierzali znajo-

Wszystkich Świętych

*Dziś bliscy są nam bliżej,
bo wszak jest Wszystkich Świętych,
każdy chce być pod krzyżem,
byś nie był pominięty.*

*Nam przyjdzie kiedyś odejść,
i warto by pamiętać,
a to najlepszy bodziec,
by zniczem znaczyć Święta.*

*Ktoś przyjdzie, ktoś zapali,
swą świeczkę na Twym grobie,
pomodli się, wyżali,
i dobre słowo powie.*

*Każdego, też to czeka,
czas wieczny przemijania,
a człowiek ma z człowieka,
potrzebę przebaczenia.*

*Idźmy, więc w Święto Zmarłych,
by oddać cześć Ich duszom,
choć ciała prochem marnym,
to jednak serca wzruszą.*

Zenek Kozłowski

1. Hanna Teresa Kiliańska, 82 lata
2. Stanisław Stefan Owczarek, 77 lat
3. Roman Dawideczyk, 69 lat
4. Janusz Krupiński, 41 lat
5. Zdzisław Stanisław Maruszewski, 67 lat
6. Elżbieta Jadwiga Mierzejewska, 75 lat
7. Eugeniusz Banasiak, 67 lat
8. Władysław Chrzanowski, 80 lat
9. Irena Emilia Jankowska, 62 lata
10. Alina Janina Kołodziejska z d. Szczygielska, 82 lata
11. Marek Zbigniew Cichowski, 66 lat
12. Sławomir Brzuzy, 66 lat
13. Marianna Wilczewska, 96 lat
14. Zbigniew Wojciech Peczyński, 84 lata
15. Edward Chrzanowski, 80 lat
16. Tomasz Jan Mroczkowski, 73 lata
17. Otylia Olkowska, 86 lat
18. Marianna Gadowska, 66 lat
19. Jadwiga Ptasińska, 71 lat
20. Krystyna Smolińska, 58 lat
21. Barbara Olszewska, 67 lat,
22. Piotr Szalkowski, 55 lat
23. Małgorzata Kazimiera Martynska, 66 lat
24. Adam Szczesik, 74 lata
25. Mirosława Zofia Modzelewska, 73 lata
26. Barbara Owczarek, 49 lat
27. Tadeusz Grono, 73 lata
28. Halina Zimnowłódzka, 89 lat
29. Anna Pogorzelska, 78 lat
30. Bogdan Górka, 64 lata
31. Wanda Janina Szablak, 97 lat
32. Barbara Elżbieta Różacka, 68 lat
33. Jan Napiórkowski, 70 lat
34. Zofia Załęska, 72 lata
35. Władysław Jabłonowski, 83 lata
36. Paweł Załęski, 29 lat
37. Tadeusz Lipka, 71 lat
38. Krzysztof Głazewski, 43 lata
39. Danuta Ślepówrońska, 61 lat
40. Teresa Jakubowska, 67 lat
41. Krzysztof Kazimierz Prusiński, 66 lat
42. Eugeniusz Kaczyński, 80 lat
43. Andrzej Niedźwiecki, 54 lata
44. Michał Andrzej Kropielnicki, 72 lata
45. Leszek Kazimierz Cychowski, 52 lata
46. Teresa Sabina Brym, 93 lata
47. Zofia Załęska, 73 lata
48. Józef Dudziński, 88 lat
49. Wiesław Ostrowski, 71 lat

Zmarli pochowani na cmentarzu różańskim
XI/2024 - X/2025
Info. Parafia Różan ks. Stanisław Siemion

Przy fotografowaniu nie jest istotne jakim posługujemy się aparatem, natomiast ważny jest człowiek za obiektywem, jego obserwacja, wybór, decyzja i przeżycie, które ulega utrwaleniu i przekazywane jest innym. Praca fotografika jest nie tylko sprawą techniczną, ale w większej jeszcze mierze przejawem jego kultury osobistej, temperamentu, pasji twórczej i świadomości artystycznej.

Edward Hartwig

Fragmenty przygotowywanej przez Muzeum Ziemi Makowskiej i Garnizonu Różan książki Fotografowie powiatu makowskiego 1900 – 2025.

Stanisława Merecka

W latach 1928 - 1930, w zakładzie fotograficznym Peretza w Makowie, praktykowała urodzona 21 kwietnia 1911 r. w Róźnie Stanisława Merecka. Około 1930 r. zaczęła prowadzić w Róźnie samodzielny zakład fotograficzny przy ówczesnej ul. Warszawskiej 25. Niestety Pani Stanisława od kilkudziesięciu lat nie żyje, więc już jej nie spytamy, czy swoją decyzją nie ubiegła Peretza, który może chciał w Róźnie otworzyć nowe atelier? Z zachowanych z tego czasu fotografii, które 'wyszły' spod ręki Pani Mereckiej, wiadać rasowego fotografa. Scenki rodzajowe na różańskim rynku, prace przy naprawianiu szutrowej drogi Różan – Maków we wrześniu 1938 r., łąki nad Narwią, kościelne uroczystości... czyli wiele fotografii 'reportażowych' z których najpewniej niewiele się sprzedało..., ale mamy zachowany klimat tamtych czasów!

Podczas pracy w Róźnie Pani Merecka przygotowała też zestaw fotograficznych pocztówek z Różana i okolicy. Był to czas, w którym Kurs Unitarny Szkoły Podchorążych

zych Piechoty z Komorowa zaczął stacjonować w koszarach w Kaszewcu, więc pocztówki sprzedawały się na pewno bardzo dobrze. Ludzie którzy ją znali mówią, że była atrakcyjną kobietą, komunikatywną i łatwo nawiązującą znajomości. W zawodzie fotografa te ostatnie cechy są nie do przecenienia...

Z zachowanych w zbiorach i domowych albumach fotografii oznakowanych - Fot. St. Merecka RÓŻAN, n/Narwią wynika, że podczas prowadzenia zakładu fotograficznego w Róźnie, jej klientami często byli żołnierze i podchorążowie z pobliskiego Kaszewca... Stąd fotografie oznakowane - Merecka RÓŻAN oraz różańskie pocztówki z atelier Pani Stanisławy można spotkać do dzisiaj na targach staroci na Ukrainie, Litwie i Łotwie skąd sprzed 1939 r. pochodzili niektórzy kandydaci na oficerów WP.

Młoda kobieta – fotograf – miała powodzenie u płci przeciwnej. W jej osobistych albumach zachowało się kilkanaście zdjęć, sprzed 1939 r., podarowanych jej na pamiątkę przez podchorążych, a nawet oficerów WP z sympatycznymi dedykacjami; np.: *Milutkiej p. Stasinie za szczere współczucie podczas tulaczki żołnierskiej B.M. Różan 11.IX.28 r., Poważnej Stasi, Roman. Różan 2.X.1931, W dowód najszczerzej sympatii ofiarowuje Pannie Stasi swoją podobiznę Janek. Różan 3.III. 32 r.* i wiele innych w tym kilkadziesiąt portretów z dedykacjami ofiarowanych Pani Stasi przez jej serdeczne koleżanki.

Jeden z podchorążych, Feliks Degner z Wrześni, ma poświęconych w albumach Pani Stanisławy kilka kart z kilkadziesiątoma fotografiami (większość jest jej autorstwa i wykonanych w Róźnie) oraz mundurowymi 'drobiazgami' ofiarowanymi Jej pewnie na pamiątkę... Wygląda na to, że między Stasią a Feliksem zawiązała się nie sympatii, którą niedługo zerwał 'ślepy los'... 18 czerwca

1932 r., na poligonie artyleryjskim w Czeremosznie koło Poworska na Wołyniu, podchorąży Degner zginął podczas wypadku, miał 22 lata. Podczas ostrego strzelania, pocisk eksplodował w lufie armaty i czterech podchorążych będących w pobliżu odniosło śmiertelne rany. Do albumu wklejono gazetowe wycinki opisujące to wydarzenie, oraz nekrolog z portretową fotografią tego żołnierza wykonaną wcześniej w Róźnie przez Stanisławę Merecką. Pani Merecka wraz z kilkoma koleżankami wzięła udział w pogrzebie, są w albumie zdjęcia z tej uroczystości.

Podczas prowadzenia w Róźnie zakładu fotograficznego Pani Stasia korespondowała z redakcją ilustrowanego tygodnika Kino. Była to gazeta dla wielbicieli filmów i fanów fotografowania. Wykorzystane porady i sugestie jak fotografować widać w jej pracach. Jak już coś robić, to robić to dobrze...

W 1939 r. świat Pani Mereckiej, dosłownie i w przenośni, 'się zawalił'. Podczas walk we wrześniu, Różan był kilkakrotnie bombardowany przez niemieckie lotnictwo oraz ostrzeliwany ciężką artylerią, więc większość miasteczka przestała istnieć, w tym dom Pani Stanisławy. (Zniszczenia zabudowy Różana z 1939 r. były praktycznie widoczne w przetrzeźnieniu miasta do lat 70-tych XX wieku.) Zachowało się kilka zdjęć miasta z 1939 r., które wykonała po bombardowaniu. W tym czasie zniszczony też został budynek w którym funkcjonował zakład fotograficzny. Nie został odbudowany. Obecnie w tym miejscu jest sklep Lewiatan pod adresem ul. Warszawska 21.

Na początku okupacji Pani Stanisława przeprowadziła się do Makowa, którego zabudowa w 1939 r. nie ucierpiała. Początkowo wynajmowała pokój przy ulicy Kościelnej. Od 1943 do 1945 r. mieszkała u państwa Wiszowatych przy ul. Grabowej 27

w domu, który kilka lat temu został rozebrany, a teraz jest to posesja państwa Cieślak, po zmianie numeracji, ul. Grabowa nr 33.

Niemiecki okupant 'z kopyta' zaczął wpro-

wadzać dla Polnische Schweine (taki 'komplement' usłyszał autor w 1994 r. od niemieckojęzycznego 'dziadka', gdy rozmawiał z żoną po polsku w wiedeńskim tramwaju) restrykcyjne przepisy... Posiadanie prywatnych odbiorników radiowych oraz prywatnych aparatów fotograficznych było zabronione pod karą więzienia, a nawet śmierci. Dlatego też w polskich zbiorach muzealnych i kolekcjach prywatnych zachowało się niewiele aparatów fotograficznych polskiej produkcji. Właściciele ukrywali takowe w przypadkowych miejscach, gdzie ulegały zniszczeniu, lub zdawali je 'nowej władzy' w miejscach wyznaczonych przez niemieckiego okupanta. Polscy właściciele zakładów fotograficznych mogli działać tylko pod kontrolą okupanta lub zatrudnić się u niemieckich fotografów, którzy licznie na początku okupacji na teren 'Südostpreußen' (Prusy Południowo-Wschodnie red.) do których to Maków, Różan, a nawet Pułtusk zostały administracyjnie przyporządkowane, zaczęli przybywać i przejmować zakłady fotograficzne Polaków lub organizować swoje.

W Makowie, na początku 1940 r., pojawił się fotograf Hoffmann i początkowo zorganizował swoje atelier w wynajmowanym, drewnianym, parterowym budynku wtedy przy ul. Przasnyska 35. Po roku działalności zakład został przeniesiony na drugą stronę ulicy, do obszerniejszych pomieszczeń w parterowym domu państwa Szulc, ul. Przasnyska 3 – obecnie w tym miejscu jest parking przed sklepem Pepco. Hoffmann zorganizował sieć zakładów fotograficznych, a w makowskim atelier zatrudnił Stanisławę Merecką. Dokument potwierdzający pracę w niemieckim zakładzie zapewniał bezpieczną vegetację i nie trzeba było obawiać się wywiezienia na roboty do Niemiec. Podczas rodzinnych spotkań, Pani Stanisława kilkakrotnie wspominała, że praca u Hoffmanna uchroniła ją przed takim losem.

W Makowie, w grudniu 1945 r., zmieniła stan cywilny; wyszła za Włodzimierza Kowalskiego. Po ślubie, małżeństwo państwa Kowalskich przeniosło się do Torunia. Pani Stanisława otworzyła tam zakład fotograficzny, który mieścił się w kamienicy przy ul. Strumykowa 1. Do znakowania fotografii używała owalnego stempla z napisami w trzech wersach: FOTO-ATELIER, ST. MERECKA, Toruń, ul. Strumykowa 1. Pytanie: dlaczego jeszcze Merecka a nie Kowalska? Bo posiadany dyplom mistrzowski w zawodzie Fotografowanie był wystawiony na Stanisławę Merecką, a zmiana nazwiska w takim dokumencie pociągała za sobą kilkumiesięczne oczekiwanie, kilkusetzłotowe opłaty skarbowe i też zbytnio urzędnikom się nie spieszyło. Taki dokument należało okazać przy zamawianiu stempla do fotograficznego atelier.

Jej mąż podjął pracę jako zawiadowca stacji kolejowej w Toruniu. Tu urodziła dwóch synów; Edwarda Jana Marka i Wojciecha Włodzimierza. W 1949 r. rodzina Kowalskich wróciła do Makowa i na kilka lat zamieszkała w części parterowego, nieistniejącego już, domu wynajmowanego od państwa Nowotko przy obecnej ulicy St. Moniuszki nr 73. Równocześnie państwo Kowalscy budowali swój dom na posesji przy St. Moniuszki nr 57, do którego wprowadzili się w 1951 r.

Od 1950 r. Pani Merecka-Kowalska podjęła pracę fotografa w atelier przygotowanym w wynajmowanych od państwa Włoczkowskich pomieszczeniach budynku przy ul. Kilińskiego 15. Prowadziła tam usługi fotograficzne przez kilkanaście lat. Znakowała wtedy fotografie tuszowym stemplem w owalu, w trzech wersach napisem - Foto St. Merecka-Kowalska Maków-Mazow. ul. Kilińskiego 15. W tym czasie, przez kilka lat, była ławnikiem w makowskim Sądzie Rejonowym. Przez cały czas pracy zawodowej należała do Cechu Rzemiosł, najpierw w Makowie, a od 1960 r. do Cechu Fotografów i Introligatorów w Warszawie.

Małżeństwo Pani Stasi nie trwało długo; już w 1956 r. została wdową z dwojgiem nastoletnich chłopców.

Znajomi Pani Stanisławy pamiętają, że każde lato było 'pracowitą' dla niej porą roku. Z aparatem i parawanem z namalowanym tłem odwiedzała tzw. odpusty w okolicznych parafiach wykonując wiele fotografii. Podobnie było w czasie innych uroczystości religijnych. Do odległych miejscowości, gdzie nie docierały autobusy PKS (scentralizowany, państwowy system komunikacji autobusowej - Państwowa Komunikacja Samochodowa red.), dojeżdżała dzień wcześniej pocztowym ambulansem zbierającym korespondencję z pocztowych skrzynek, nocowała tam, a w następnym dniu fotografowała uroczystości.

Starsi mieszkańcy Makowa utożsamiają ją z pierwszym fotografem Makowa, który wiele lat prowadził tu zakład fotograficzny; nie pamiętają jej początków pracy w Róźnie...

W 1959 r. Pani Stanisława wyszła powtórnie za mąż, za Feliksa Borkowskiego i przeniosła się z synami do Warszawy. Tu otworzyła zakład fotograficzny przy ul. Stalowej 50. Nie zerwała jednak kontaktów zawodowych z Makowem. Jeszcze przez kilka lat, do 1963 r. utrzymywała atelier przy ul. Kilińskiego 15, gdzie jej była uczennica, Blanka Sugał, przez 3-4 dni w tygodniu, pod jej nieobecność pracowała samodzielnie. Podobnie w Warszawie, gdzie podczas wyjazdów Pani Stanisławy do Makowa, w zakładzie przy ul. Stalowej pracowała jej uczennica, Maria Miecz.

Około 1962 r. Pani Stanisława przeniosła swój zakład fotograficzny z lokalu przy ul. Kilińskiego do swojego domu - ul. Moniuszki

57 i sama, kilka dni w tygodniu, prowadziła atelier. W Makowie pracowała już mniej, bowiem zakład w Warszawie wymagał większej uwagi i zaangażowania. W środowisku warszawskich fotografów cieszyła się renomą i uznaniem jako retuszerka technicznych niedoskonałości szklanych i celuloidowych negatywów. W tym zakresie współpracowała między innymi ze znanym Zakładem Fotograficznym Kwiatek ul. Krakowskie Przedmieście 81.

Próby retuszowania negatywów i jej eksperymenty z kolorowaniem czarno-białych zdjęć widać już na fotografiach z okresu różańskiego. Wśród efektów fotograficznych eksperymentów da się rozróżnić fotografie wykonane studyjnym aparatem w fotograficznym atelier na negatywach szklanych dużego formatu oraz jakimś małoobrazkowym aparatem... Widać różnicę w jakości wykonanych zdjęć w zależności od użytego sprzętu. Były to przecież początki jej pracy, a człowiek uczy się całe życie... Fotograficzne kolaże i montaże kilku negatywów łatwiej było robić wykorzystując negatywy małoobrazkowe, którymi łatwiej operować. Eksperymentowała też z fotografią, jakbyśmy to teraz nazwali, artystyczną. Ta sama osoba w kilku ujęciach na tej samej fotografii, odbicie twarzy w lustrze, wyszukane pozy, gołe ramiona, nietypowe formaty i ramki wykonanych zdjęć.

W listopadzie 1962 r. otrzymała Dyplom Uznania za 35 lat pracy zawodowej.

Wiele lat bardzo intensywnej pracy spowodowało utratę zdrowia. Decyzją z 16.07.1964 r. otrzymała status inwalidy. Od tego czasu pracowała tylko w Warszawie, gdzie do 1972 r. prowadziła swój zakład, jednak jeszcze przez kilka kolejnych lat, dorywczo, świadczyła usługi fotograficzne w Makowie na indywidualne zlecenia.

Zmarła 20 listopada 1999 r. mając 88 lat. Pochowana jest na cmentarzu w Makowie Mazowieckim. Po jej śmierci, działka z domem przy ul. St. Moniuszki 57 została sprzedana.

Wiadomo, że przy porządkowaniu domu zniszczono znalezione tam sterty fotografii, negatywów i kilka skrzyń szklanych płyt po zakładzie fotograficznym.

Utrata tak dużej ilości materiałów z profesjonalnego zakładu fotograficznego to niepowetowana strata dla dziedzictwa lokalnego i historii, która została utrwalona na tych kliszach i odbitkach. Jest bolesnym przypomnieniem o tym, jak kruche jest niematerialne dziedzictwo i jak łatwo bezpowrotnie może przepaść pamięć o minionych czasach, jeśli nie jest odpowiednio chroniona i przechowywana. To również dotkliwe konsekwencje historyczne i emocjonalne dla społeczności i rodzin, których pamiętki przepadły.

Podczas prowadzenia zakładu fotograficznego w Makowie, pod koniec lat pięćdziesiątych, Pani Stanisława zatrudniła do przyuczenia w zawodzie Blandynę Sojak z Zacisz, a kilka lat później Anielę Łaskarzewską z Różana.

Wiesław Łaskarzewski

W czytelni

Fot. Biblioteka

Czytanie na dywanie

Od października 2025 r. w przedszkolu realizowany był całoroczny projekt czytelniczy Czytanie na dywanie, organizowany przez Bibliotekę GOKiC w Różanie. Do tej pory w spotkaniach wzięły udział dzieci z grup: Delfinki, Sówki i Misie. Przedszkolaki słuchały opowiadań o lesie, przyrodzie i zwierzętach, rozwiązywały zagadki, układały leśne puzzle oraz uczestniczyły w zabawach rozwijających świadomość ekologiczną. Zajęcia oparte są na książkach, które inspirowały do rozmów o przyrodzie i kształtowania odpowiednich postaw wobec środowiska. W ciągu roku kolejne grupy przedszkolne będą miały okazję wziąć udział w cyklu, który łączy naukę, literaturę i zabawę.

Puchatkowe zaklęcie

Z okazji Dnia Postaci z Bajek w przedszkolu odbyło się spotkanie literackie Puchatkowe zaklęcie. Wydarzenie, które odbyło się 5 listopada 2025 r., wprowadziło dzieci w świat bohaterów ze Stumilowego Lasu, a towarzyszącą mu opowieść podkreślała wartość przyjaźni i współpracy. Przedszkolaki uczestniczyły w czytaniu, wspólnych zabawach oraz otrzymały symboliczne opaski przyjaźni. Spotkanie było okazją do promowania literatury wśród najmłodszych.

Mała Książka – Wielki Człowiek

Pod tą nazwą trwa ogólnopolski projekt czytelniczy skierowany do przedszkolaków i ich rodziców. Celem programu jest zachęcanie najmłodszych do regularnego kontaktu z książką poprzez wspólne czytanie, rozwijanie wyobraźni oraz budowanie nawyków czytelniczych już od najmłodszych lat.

Zasady udziału w projekcie: Przedszkolak, który przyjdzie do biblioteki biorąc udział w projekcie, otrzymuje w prezencie Wyprawkę Czytelniczą, a w niej książkę oraz Kartę Małego Czytelnika. Za każde wypożyczenie minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego Mały Czytelnik dostaje naklejkę, a po zebraniu dziesięciu zostaje uhonorowany imiennym dyplomem potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania. (<https://wielki-czlowiek.pl/o-projekcie/kampania-spoeczna/>)

Do projektu dołączyła już duża grupa dzieci, które z entuzjazmem odbierają wyprawki czytelnicze, kolekcjonują naklejki za wypożyczenia i chętnie wracają po nowe książki. Ich zaangażowanie pokazuje, że literatura może być fascynującą przygodą także dla najmłodszych.

Zapraszamy wszystkie przedszkolaki, które jeszcze nie wzięły udziału w akcji, do odwiedzenia biblioteki i dołączenia do projektu. Czekają tu wiele ciekawych książek i pierwsze czytelnicze odkrycia.

Noc Bibliotek 2025 pod hasłem - Do dzieła!

W poniedziałkowy październikowy wieczór w szkole podstawowej odbyła się Noc Bibliotek pod hasłem Do dzieła!. Organizatorem wydarzenia była biblioteka szkolna, a współorganizatorem Gminny Ośrodek Kultury i Czytelnictwa. Spotkanie rozpoczęło się krótkim wprowadzeniem na temat idei akcji, promującej czytelnictwo poprzez zabawę, wspólne spędzanie czasu i twórcze aktywności. Dzieci wysłuchały opowieści Wypożyczalnia skrzydeł, która stała się inspiracją do rozmowy o marzeniach, odwadze i wyobraźni. W kolejnej części uczestnicy brali udział w grach, zabawach i zgadywankach rozwijających kreatywność oraz współpracę. Wieczór zakończył wspólny seans filmu Biuro detektywistyczne Lassego i Mai, który dostarczył wszystkim wielu emocji i detektywistycznych wrażeń. Wydarzenie po raz kolejny pokazało, że biblioteka to miejsce pełne inspiracji, zabawy i odkrywania świata.

Narodowe Czytanie 2025

– literatura, integracja i międzypokoleniowe spotkania

Biblioteka GOKiC po raz kolejny aktywnie włączyła się w ogólnopolską akcję Narodowe Czytanie, która w tym roku była poświęcona poezji Jana Kochanowskiego. Tegoroczne obchody objęły kilka wydarzeń skierowanych do różnych grup wiekowych.

Pierwszym z nich było Narodowe Czytanie podczas XIV Różańskiego Pikniku Militarynego, gdzie odwiedzający mogli wysłuchać fragmentów twórczości renesansowego poety oraz spędzić czas w literackiej atmosferze. Dorośli zatrzymywali się, by posłuchać poezji, a najmłodsi chętnie uczestniczyli w przygotowanych dla nich aktywnościach.

Kolejne spotkanie odbyło się w Dziennym Domu Senior+, gdzie wspólna lektura stała się okazją do międzypokoleniowej integracji.

Uczniowie zaprezentowali wybrane utwory, a seniorzy wysłuchali ich z dużym zainteresowaniem, dzieląc się swoimi refleksjami.

Ostatnim akcentem obchodów było czytanie w Przedszkolu Samorządowym w Różanie, połączone z Dniem Głośnego Czytania.

Dzieci poznały fraszkę Na lipę w obu wersjach językowych, zarówno w wersji staropolskiej jak i współczesnej oraz wzięły udział w zajęciach sensorycznych z kwiatami lipy, które pomogły im lepiej poczuć atmosferę utworu.

Tegoroczne Narodowe Czytanie pokazało, że literatura potrafi łączyć pokolenia i wciąż zachwyca swoją aktualnością. GOKiC dziękuje wszystkim uczestnikom i partnerom za wspólne świętowanie piękna polskiej literatury.

A. Napiórkowska

Nowości czytelnicze

Biblioteka GOKiC w Różanie systematycznie poszerza ofertę czytelniczą o nowe, atrakcyjne tytuły. W ostatnich miesiącach księgozbiór został znacząco wzbogacony dzięki dofinansowaniu otrzymanemu z Ministerstwa Kultury

i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu wspierającego rozwój czytelnictwa. Środki te pozwoliły na zakup zarówno nowości wydawniczych dla dzieci i młodzieży, jak i książek popularnonaukowych, obyczajowych oraz literatury pięknej dla dorosłych.

Biblioteka zachęca mieszkańców do odwiedzania placówki, zapoznania się z aktualnymi nowościami i korzystania z bogatej oferty czytelniczej. Zapraszamy również osoby, które nie są jeszcze naszymi czytelnikami – zapis jest szybki i bezpłatny, a różnorodność dostępnych książek sprawia, że każdy znajdzie coś dla siebie.

Na pewno charakterystyczne jest dla wszystkich to, że nie zdają sobie sprawy, że to co mówią, piszą czy cytują trafia też do ludzi o małym rozeznaniu z brakiem dystansu i jest bardzo dosłownie odbierane. Mogą oni nie wypaść sarkazmu, dowcipu czy przenośni. Z wolnością słowa...jak w każdej wolności trzeba być odpowiedzialnym. Więc jak masz z tym problem

Japonia zbudowała mur... i las

Po niszczycielskim tsunami w 2011 r. Japonia nie tylko się odbudowała, ale przeszła w tryb forticy. Rozciągający się na ponad 395 km Wielki Mur Przeciw Tsunami jest cudem inżynierii. W niektórych miejscach jest wyższy niż 4-piętrowy budynek (14,7 metra), a jego fundamenty sięgają nawet 25 metrów, aby wytrzymać

furię oceanu. Zasadzono również 9 milionów drzew wzdłuż linii brzegowej, tworząc Wielki Mur Leśny. Ta żywa bariera spowalnia fale i zatrzymuje niebezpieczne śmieci, zanim zostaną wciągnięte z powrotem do morza. To zarówno siła ludzi, jak i magia natury – i jeden z najsmielszych systemów obrony przed katastrofami na naszej planecie.

sciencefocus.com

Ten mikrorobot zasilany magnesem wkrótce może pływać przez twoją krew

Naukowcy opracowali mikrorobota, który może dostarczać leki dokładnie tam, gdzie są potrzebne. Steruje się nim za pomocą

pola magnetycznego, jak malutka zdalnie sterowana bańka przelatująca przez krwioobieg. Ta nowa technologia mogłaby umożliwić lekarzom rozpuszczanie zatorów powodujących udary, leczenie infekcji antybiotykami oraz podawanie leków przeciwnowotworowych bezpośrednio do guzów, bez skutków ubocznych w innych częściach organizmu.

Robot składa się z maleńkiej kulistej kapsułki, wykonanej z rozpuszczalnego żelaznego i nanocząstek tlenku żelaza, które są dodawane, aby uczynić go magnetycznym. Naukowcy mogą śledzić robota za pomocą technologii rentgenowskiej. - Ponieważ naczynia w ludzkim mózgu są tak małe, istnieje granica wielkości kapsuły – powiedział główny autor dr Fabian Landers, w Multi-Scale Robotics Lab na ETH Zurych. Wyzwanie techniczne polega na zapewnieniu, by kapsuła tak mała miała również wystarczające właściwości magnetyczne. Kolejnym wyzwaniem było przeprowadzenie robota przez labirynt naczyń krwionośnych, pokonując zakręty, połączenia i szybko płynący krew. To niezwykle, ile krwi przepływa przez nasze naczynia i to z tak dużą prędkością – powiedział Landers. - Nasz system nawigacyjny musi wytrzymać to wszystko.

Dlatego opracowali trzy sposoby sterowania mikrorobodem za pomocą elektromagnesów. W zależności od rodzaju użytej siły magnetycznej, naukowcy potrafili toczyć robota lub ciągnąć go w określonym kierunku. Dzięki tym technikom mikrorobot mógł poruszać się z prądem lub pod prąd i osiągać prędkości do 4 mm na sekundę (lub 2,5 cm co sześć sekund). Gdy mikrorobot dotarł do celu, naukowcy mogli użyć pola magnetycznego o wysokiej częstotliwości, aby go podgrzać, rozpuszczając jego powłokę i uwalniając lek w środku.

Wynalazek ten był testowany na modelach silikonowych, które odwzorowywały naczynia krwionośne ludzi i zwierząt, a także u kilku świń oraz mózgu owiec. Kolejnym celem naukowców jest rozpoczęcie badań klinicznych na ludziach, aby technologia ta wkrótce mogła być wykorzystywana na salach operacyjnych.

W miarę jak się starzejemy, a tym samym stajemy się mądrzejsi, stopniowo zdajemy sobie sprawę, że noszenie zegarka za 100 zł lub zegarka za 3000 zł pokazuje ten sam czas...

Niezależnie od tego, czy prowadzisz samochód za 150 000 zł, czy samochód za 30 000 zł, trasa i odległość są takie same, docierasz do tego samego miejsca docelowego.

Niezależnie od tego, czy wypijesz butelkę wina za 300 zł, czy butelkę za 100 zł, kac jest taki sam. Niezależnie od tego, czy dom, w którym mieszkasz, ma 300 metrów kwadratowych, czy 3 metry kwadratowe, samotność jest taka sama. Niezależnie od tego, czy lecisz pierwszą klasą, czy klasą ekonomiczną, jeśli samolot spadnie, ty spadasz razem z nim.

Więc twoje prawdziwe wewnętrzne szczęście nie pochodzi z materialnych rzeczy tego świata.

Więc warto zdać sobie z tego sprawę. Ciesz się życiem i nie miej obsesji na punkcie rzeczy materialnych.

*

Dlaczego Nagasaki i Hiroshima nadawały się do zamieszkania krótko po 1945 r., podczas gdy Czarnobyl pozostanie niezdatny do zamieszkania przez stulecia? Jaka jest różnica?

Problem z Czarnobylem polega na tym, że promieniowanie jest emitowane z reaktora. W przypadku ataku nuklearnego dochodzi do eksplozji, a po jej zakończeniu chodzi głównie o odkażenie terenu. To, co wydarzyło się w Czarnobylu, nie było wybuchem nuklearnym. Dlatego większość struktur miasta pozostaje prawie nienaruszona. Na dnie reaktora znajduje się substancja znana jako stopa słońca i jest tak radioaktywna, że patrzenie na nią bezpośrednio przez zaledwie 15 sekund może być śmiertelne i do dziś uwalnia promieniowanie do środowiska.

Zdjęcie Stopy Słońca pokazuje, jak intensywne promieniowanie wpłynęło nawet na aparat, tworząc pomarańczowe smugi i sprawiając, że pracownik na zdjęciu wydaje się rozmazany i przypomina ducha. Warto zauważyć, że osoba na zdjęciu zmarła później na raka spowodowanego ekstremalnym narażeniem na promieniowanie. Kolejnym czynnikiem była chmura gazu uwolniona przez reaktor, która zanieczyściła całe miasto materiałem radioaktywnym.

*

Nadal nie zorientowaliśmy się, że żyjemy już w nowej epoce

- W której kłamstwo nie może przetrwać.
 - Kiedy prawdy nie da się ukryć.
 - Kiedy wojen nie da się wygrać.

Czy Rosja potrzebuje więcej ziemi?

Jak wyglądała piramida Chafre 4500 lat temu w porównaniu do dziś. Piramidy w Gizie pierwotnie pokryte były wysoko polerowanymi białymi wapniami, a zwierzchniki na szczycie pokryte złotem.

Prawda jest taka, że obaj są dość kiepscy w grze na gitarze, ale razem są lepsi niż dziesięciu innych. To jest sekret Rolling Stones. I to powód, dla którego wiele innych zespołów nie osiągnęło ich poziomu, mimo, że gitarzyści byli technicznie lepsi.

Czy generał Patton naprawdę powiedział: Pokonałszy niewłaściwego wroga i jaki był tego kontekst?

Generał Patton bardzo nie lubił różnych grup. Jedną z tych grup byli Żydzi. Patton odnosił się do Żydów jako do podludzi, mimo że podobno był zbulwersowany warunkami panującymi w obozie koncentracyjnym, w którym ich przetrzymywano, a który wyzwolił.

Zanim wojna w Europie dobiegła końca, Patton zwrócił uwagę na Armię Czerwoną i na to, jak bestialsko zachowywały się jej oddziały po przybyciu do Europy. Gwałty, brutalność, niekończące się grabieże, i to go szokowało do głębi, bo chociaż okrucieństwo nazistów wstrząsnęło starym generałem, wydawało się, że wojska Stalina przewyższyły wojska Hitlera... - *Niemcy to jedyni przyzwoici ludzie, którzy pozostali w Europie. To wybór między nimi a Rosjanami, ja wołę Niemców. Być może przez cały czas walczyliśmy z niewłaściwym wrogiem* - powiedział.

Tak, generał George S. Patton uważał, że walka z Niemcami jest nierozsądna i to Rosjanie byli najgorsi przez cały czas. Czy Patton miał rację? Chodzi o to, że naziści byli okropni i dobrze, że zostali pokonani. Ale Rosja nie robiła w tamtych czasach nic dobrego i nie robi tego do dziś.

Kiedy II wojna światowa zakończyła się w 1945 r., jeden tyran był martwy i pokonany, a inny tyran, Stalin, pozostał żywy i okrutny jak zawsze. Dla generała, którego chłopcy oddali życie w walce ze złem, obserwowanie, jak kolejne zło wyłania się z ruin pierwszego, musiało być wstrząsające, a paskudny człowiek jakim był Patton, miał pod tym względem rację.

*

Szacuje się, że handel ludźmi na całym świecie generuje zysk od 9 do 31,6 miliarda dolarów. Połowa tych zysków pochodzi z krajów uprzemysłowionych.

*

Jestem pewien, że w 1984 r. Iwan w Afganistanie powiedziałby - Jesteśmy tutaj, aby bronić Afgańczyków. Rosyjscy żołnierze chcą wracać do domu. Rosyjska opinia publiczna chce zakończenia wojny. Ale jeden ze zniechęconych byłych funkcjonariuszy KGB chce, żeby Iwan został na Ukrainie i zabijał Ukraińców. Mówienie mu, że Ukraina to Rosja i to Ukraińcy są w błędzie. Iwan powtarza to, co mu powiedziano. Może w to nie wierzyć, ale to jedyne rzeczy, które wolno mu powiedzieć. Więc on to mówi. Więc walczy. A więc wojna trwa.

Zatrzymanie wojny jest proste: wystarczy powiedzieć Iwanowi, żeby poszedł do domu. I on odejdzie.

Jeśli Rosjanie zostaną pokonani na Ukrainie, będzie to podobne do walki Dawida z Goliatem. Co ważniejsze, rosyjskie zagrożenie dla Europy na razie się skończy. Musimy pamiętać, że NATO powstało ze strachu przed Związkiem Radzieckim i nadal istnieje, ponieważ Federacja Rosyjska nie jest inna. Rzeczy, które zrobili krajom, które okupowali, były okropne i każdy z tych byłych narodów wolałby zginąć w walce, niż wrócić do tych mrocznych dni. Czy jesteśmy świadkami końca Federacji Rosyjskiej? Byłby to kolejny krok w kierunku lepszego świata. Świata bez strachu przed agresywnym sąsiadem.

*

W 1971 r. Saddam Husajn sprowadził 95000 ton zboża zabezpieczonego przed szkodnikami rtęcią. Ziarno było przeznaczone do sadzenia, ale Irakijczycy, nie rozumiejąc angielskich i hiszpańskich ostrzeżeń ani obrazu czaszki i skrzyżowanych piszczeli, upiekli z niego chleb. Zginęły setki.

*

Dlaczego Trump ciągle obwinia Ukrainę za inwazję Rosji?

Trump nie obwinia Ukrainy za to, że została zaatakowana przez Rosję - mówi, że Ukraina nie powinna była się bronić, ponieważ Rosja jest 20 razy większa. Trump mówi to, ponieważ chce rozpocząć inwazję na inne kraje - Grenlandię, Panamę, Kanadę - i nie chce, żeby walczyły. Chce, by poddały się bez walki. Nieustanne narzekania Trumpa, że Ukraina nie powinna była rozpocząć wojny oznaczają dokładnie to samo - jeśli potężny kraj, taki jak USA, mówi, że chce twojej ziemi i narzuca warunki, powinienes wynegocjować dobrą umowę i żyć długo i szczęśliwie.

Chodzi również o wojnę handlową, którą Trump rozpętał przeciwko całemu światu, domagając się, aby wszyscy przyszli, płaszczli się przed nim i zawarli umowę. Tego właśnie chce Trump. To dlatego Ukraina, która walczy z potężną Rosją, jest dla niego takim utrapieniem. Od kilku lat Ukraina walczy z najbardziej brutalną machiną wojenną świata - Rosją. A Rosja nie może złamać Ukrainy. Rosjanie nie są w stanie złamać Ukraińców. Zły, zły przykład daje Ukraina. Bardzo zły przykład. Co się stanie, jeśli wszystkie inne kraje zdadzą sobie sprawę, że mogą walczyć? To tylko psuje wszystkie plany Trumpa. Najlepsze i najpiękniejsze plany na świecie.

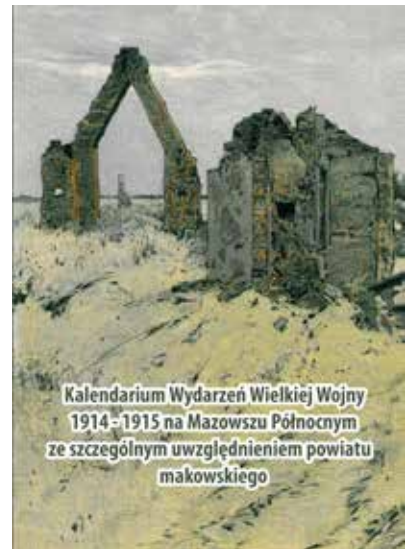
*

Amerykańska administracja jest całkowicie nieprzewidywalna. Jedyńm promykiem nadziei są Europejczycy, którzy powoli, ale systematycznie zwiększają swoje zaangażowanie. Szczególnie doceniam zapowiedź Niemiec, że nie będą już nagłaśniać dostaw broni na Ukrainę. To jest właściwe podejście: zamknij się, dostarcz zaopatrzenie i nie żądaj, aby Ukraina okazywała wdzięczność za każdą wysłaną przesyłkę.

* WARTO PRZECZYTAĆ *

Podczas I wojny światowej, na Mazowszu Północno-Wschodnim walki toczyły się od początku sierpnia 1914 do sierpnia 1915 r. Kalendarium, którego autorami są R.C. Galera, W. Łaskarzewski i J. Furmańczyk, składa się z dwóch części: kompleksowego kalendarza wydarzeń z lat 1914-1915 oraz części ilustracyjnej zawierającej kilkadziesiąt archiwalnych fotografii, uzupełnionych mapami i dokumentami z epoki. To możliwie pełny opis najważniejszych wydarzeń wojennych, jakie miały miejsce w tym okresie. Same opisy są suche i lakoniczne, więc dla pobudzenia wyobraźni czytelnika załączono kilkadziesiąt archiwalnych fotografii. Przedstawiają one opisywany w kalendarium fragment Mazowsza i zostały wykonane przeważnie przez Niemców w latach 1914 - 1918. Przeglądając kalendarium można uzmysłowić sobie, że oprócz śmierci, kalectwa i fizycznego cierpienia, wojna przyniosła również straszne zniszczenia. Obie walczące strony często stosowały tzw. taktykę spalonych ziem - niszczyły wszelkie dobra materialne: zabudowania, obiekty przemysłowe, mosty, wieże ciśnieniowe, torowiska i drogi. Niszczono wszystko, co mogło pomóc i ułatwić nieprzyjacielowi prowadzenie walki i przetrwanie.

Zainteresowanie wydarzeniami Wielkiej Wojny jest w Polsce marginalne, mimo że

przez nią upadło kilka europejskich imperiów, a Polska odzyskała niepodległość.

Pozycja dla poszukujących szczegółowych dat bitew i potyczek wykraczająca daleko poza ogólne podręczniki. Jednak ilość zamieszczonego materiału fotograficznego pozwala cieszyć oko każdemu miłośnikowi historii, w tym również tym, którzy lubią starą wojenną fotografię. (kk)

Ameryk

W 1837 r. młody kowal z Vermont USA zmagał się z problemami. Jego biznes podupadał, a on nie był w stanie spłacić ludzi, którym był winien pieniądze. W tamtych czasach, jeśli nie byłeś w stanie spłacić swoich długów, mogłeś zostać wysłany do więzienia dla dłużników - surowego miejsca, w którym ludzie byli zamykani tylko za to, że byli winni pieniądze.

Nie chcąc takiego życia ani dla siebie, ani dla swojej rodziny, kowal dokonał odważnego wyboru. Spakował się i opuścił Vermont, kierując się na zachód do rozwijającego się amerykańskiego Środkowego Zachodu w poszukiwaniu nowego początku.

Tam zaczął wytwarzać pługi ze stali. W przeciwieństwie do żeliwnych pługów, które łamały się w tamtejszej twardej glebie, jego nowy stalowy pług mógł bez problemu przecinać ziemię. Rolnicy to uwielbiali.

Jego wynalazek zmienił oblicze rolnictwa na Środkowym Zachodzie. Stalowy pług umożliwił uprawę dużych obszarów ziemi, które kiedyś były zbyt ciężkie do uprawy.

W latach pięćdziesiątych XIX wieku ten sam kowal, który kiedyś stał przed więzieniem za długi, budował teraz ponad 10 000 pługów rocznie. Każdy z nich był znany z najwyższej jakości.

Do dziś jego nazwisko widnieje na każdym sprzęcie wyprodukowanym przez firmę, którą założył. Nazwisko tego kowala? John Deere.

W tym samym czasie w Polsce (podobnie jak w większości Europy Wschodniej) rolnictwo w dużej mierze opierało się na tradycyjnych metodach i narzędziach, a mechanizacja postępowała znacznie wolniej. Przez długi czas dominowały pługi drewniane z żelaznym okuciem, a upowszechnienie pługa żelaznego nastąpiło znacznie później, w drugiej połowie XIX wieku i na początku XX wieku. W niektórych regionach Polski, zwłaszcza pługi o ulepszonej, żelaznej konstrukcji były nazywane potocznie Amerykami lub Amerykami.

Numery telefonów
Urzędu Gminy w Róźnie:
29 numer kierunkowy
gminarozan.pl
rozan.bipgminy.pl

Burmistrz Piotr Świdarski
Burmistrz przyjmuje interesantów w sprawach skarg
i wniosków w każdy wtorek
w godz. 12.00 – 16.00 w pok. nr 22 – I piętro
76 79 120 sekretariat
76 79 121 faks sekretariat
76 79 122 sekretarz

Referat organizacji i nadzoru
76 79 122 kierownik
76 79 136 obsługa Rady i Komisji
76 79 144 administracja sieci komputerowej

Referat finansów i budżetu
76 79 132 kierownik
76 79 132 księgowość budżetowa
76 79 143 księgowość podatkowa
76 79 133 wymiar podatków i opłat
76 79 142 księgowość budżetowa szkół i przedszkola
76 79 142 płace szkół i przedszkola
76 79 134 kasa

**Referat planowania przestrzennego, inwestycji,
dróg i ochrony środowiska**
76 79 126 kierownik
76 79 125 planowanie przestrzenne
76 79 125 stanowisko pracy ds. inwestycji
76 79 126 drogi i zamówienia publiczne
76 79 149 gospodarka mieniem komunalnym i rol.
76 79 149 ochrona środowiska

Referat oświaty, kultury i sportu
76 79 140 kierownik
76 79 140 oświata oraz rozwiązywanie problemów alko-
holowych i przeciwdziałania patologiom społecznym
76 79 139 działalność gospodarcza, archiwum zakłado-
we, kultura i zdrowie
76 79 294 sport

Urząd stanu cywilnego
76 79 127 kierownik
76 79 127 sprawy obywatelskie, wydawanie dowodów
osobistych
76 79 128 promocja i pozyskiwanie środków zewnętrznych
76 79 135 obronność, obrona cywilna i zarządzania
kryzysowe
76 69 177 Ośrodek Pomocy Społecznej

76 69 004 Posterunek Energetyczny, ul. Polna
991, 22 3404100 zgłaszanie reklamacji
w sprawie przerw w dostawie prądu

Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

Tel. 76 69 159 ul. Dolna
e-mail: biuro@zgkrozan.pl
Biuro zakładu pracuje w godz. 7⁰⁰-15⁰⁰
od poniedziałku do piątku
Tel. 76 69 041 - oczyszczalnia ścieków
Tel. 606280968, 662258790 - zgłaszanie awarii

Adresy e-mail:

Urząd gminy: urzadz@gminarozan.pl

Burmistrz: urzadz@gminarozan.pl

Zastępca burmistrza oraz Sekretarz
m.osiecki@gminarozan.pl

Sprawy organizacyjno-kadrowe:
p.kowalewska@gminarozan.pl

Obsługa Rady i Komisji:
m.bialik@gminarozan.pl

Administracja sieci komputerowej:
p.rzezawa@gminarozan.pl

**Skarbnik, kierownik referatu finansów
i budżetu:** m.powirska@gminarozan.pl

Księgowość budżetowa:
a.napiorkowska@gminarozan.pl

Księgowość podatkowa:
m.mosakowska@gminarozan.pl

Podatki i opłaty:
m.bruzdziaik@gminarozan.pl

Księgowość szkół i przedszkola:
i.krupka@gminarozan.pl

Rachuby, plac szkół i przedszkola:
m.skrzecz@gminarozan.pl

**Kierownik referatu planowania prze-
strzennego, inwestycji, dróg i ochrony śro-
dowiska:** c.lodygowski@gminarozan.pl

Planowanie przestrzenne:
j.oltarzewska@gminarozan.pl

Inwestycje: w.wnuk@gminarozan.pl

Drogi i zamówienia publiczne:
c.lodygowski@gminarozan.pl

**Gospodarka mieniem komunalnym i rol-
nictwo:** i.dobrosielska@gminarozan.pl

Ochrona środowiska: a.ostrowska@gmina-
rozan.pl

**Kierownik referatu oświaty, kultury
i sportu:** k.ogonowska@gminarozan.pl

**Oświata oraz rozwiązywanie problemów
alkoholowych i przeciwdziałanie patolo-
giom społecznym:** k.ogonowska@gminaro-
zan.pl

Sport: sport@gminarozan.pl

Kierownik urzędu stanu cywilnego:
b.kornacka@gminarozan.pl

**Sprawy obywatelskie, wydawanie dowo-
dów osobistych:** b.kornacka@gminarozan.pl

**Promocja i pozyskiwanie środków ze-
wnętrzych:** k.zamojska@gminarozan.pl

**Archiwum zakładowe, dział. gosp. kultura
i zdrowie:** e.stryjewska@gminarozan.pl

997 POLICJA

71 77 391 Różan, ul. Lwowska

998, 112 STRAŻ POŻARNA

Różan, ul. Warszawska, 76 69 008

999 POGOTOWIE RATUNKOWE

KOMENDA GŁÓWNA POLICJI (22) 62 102 51

800 120 226 tel. zaufania o przestępstwach
w rodzinie

Do ciebie Siostró i Bracie

*Ja się Kochani, dziś do Was zwracam,
W dzień tak brzemienny, jedyny taki,
I w przemijaniu się dziś zatracam,
Byś mógł odebrać pokoju znaki.*

*Czy Bóg odpuści mi ziemskie grzechy,
Bo chciałbym stanąć przy Twoim grobie,
I się symbolem światelka cieszyć,
Kiedy modlitwą Jemu odpowiem?*

*Że nie zdążyłem, że zaniedbałem,
Odkryć przed Tobą własne sumienie,
Teraz, dla Ciebie, duszą i ciałem,
Zechcę modlitwą wymazać cienie.*

*Zniczem rozjaśnię niechlubne czasy,
Jak słowo rzadko bywało ciałem,
A moja dusza zboczyła z trasy,
Gdyż swoje ego w nicość posłałem.*

*Dzisiaj Cię proszę w imieniu Boga,
Wybacz mi grzechy znakiem pokoju,
Bo do wieczności mnie wiedzie droga,
Nawet, jak będzie kryterium znoju.*

Wiersz poświęcony wszystkim siostróm
i bracióm, w dowód pamięci i przemijania,
którym za ich życia, należało się słowo
przepraszam. Pokój Ich duszom
Zenek Kozłowski

*

Nie pojedę

*Nie pojedę dzisiaj na wieś,
bo mi obca, nie babcina,
klimat zaszył się gdzieś w trawie,
i z chomikiem sztamę trzyma.*

*Nie napiję się już mleka,
co pachniało, łąką, sianem,
gdzie podwórko, i ktoś czekał,
by otworzyć dzieciom bramę.*

*Nie dosiędę dziadka konia,
żeby pomóc orać pole,
młodzi bawią się na błoniach,
ja młóciłem snop w stodole.*

*Nie upiekę już ziemniaków,
nie rozpalę już ogniska,
bo wykopki nie te same,
kiedy wioska była bliska.*

*Teraz wszystko jest inaczej,
fura, skóra i komóra,
nie obejrzyś się mój bracie,
jak Cię zmoże życia tura.*

*Pozostanie tylko pamięć,
o tych latach co minęły,
jak ścisłałeś dziadka grabie,
i pytałeś, skąd się wzięły?*

Zenek Kozłowski